

REPUBLIKA

Rok XV. | ŁÓDŹ, ŚRODA, 20-GO STYCZNIA 1937 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | № 20

Gorszące sceny w radzie miejskiej

Endecy, z r. r. Kowalskim i Czernikiem na czele, wywoływali awantury, które uniemożliwiły obrady. — Demagogiczne wnioski Obozu Narodowego. —

Deklaracja programowa socjalistów

PPS nie chce uchwalić budżetu przed zatwierdzeniem nowych władz miejskich

Wczorajsze posiedzenie rady miejskiej rozpoczęło się w atmosferze wielkiego zainteresowania. Bezpośrednio przed tym odbyły się bowiem narady klubów radzieckich, na których powzięto uchwały, dotyczące wniosków oraz taktyki na posiedzeniu i mimo, że uchwały te trzymane były w tajemnicy, powszechnie spodziewano się incydentów.

O zainteresowaniu posiedzeniem świadczy fakt przybycia nie tylko wielu przedstawicieli prasy warszawskiej, ale nawet zagranicznej. W łóżach prasowych panował ścisł niesamowity. Wskutek niewłaściwej organizacji, niektórzy sprawozdawcy nie mogli spełnić swych funkcji, przy organizacji bowiem łoża prasowej wykazano wielką niezaradność.

Pierwsza „bomba” na posiedzeniu pękła na samym wstępie. Klub radziecki PPS zgłosił bowiem niespodziewanie wniosek zdjęcia z porządku dziennego sprawy budżetu. PPS nie chce uchwałać budżetu dla komisarzyckiego zarządu miejskiego i domaga się zatwierdzenia nowych władz miejskich. Wniosek wywołał wielkie wrażenie. I oczywiście spowodował reakcje ze strony radnych „narodowych”. Próbowali oni okazać swe niezadowolenie okrzykami z miejsca, ale za każdym razem spotykali się ze stanowczą odprawą ze strony radnych socjalistycznych.

Podkreślić należy, iż początkowo, gdy nie udawały się zaczepki pod adresem socjalistów, endecy zaczęli atakować radnych żydowskich. Przychodziło im to z tym większą łatwością, iż wskutek fatalnego podziału miejsc, radni żydowscy siedzą na jednej ławie z radnymi endeczkami. Zmieniają się tylko miejscami między sobą w ten sposób, iż na każdym posiedzeniu inny radny zajmuje czołowe miejsce. Wczoraj zajął je radny adw. Sztrauch, który usiadł obok adw. Kowalskiego. Do zaczepki nie brakowało więc okazji. Adw. Kowalski wysłał się wczoraj specjalnie.

I awantura wreszcie wybuchła. Wybuchła w chwili, gdy radny Chodyński składał w imię klubu PPS deklarację programową. Gdy zaś brzmiały mocne słowa, zarzucające endecji, iż zwalczała w czasie niewoli ruch niepodległościowy, że z jej szeregów wyszedł zabójca Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej, endecy wszczęli tumult, udawali, iż chcą rzucić się na socjalistów. Odwagł im zabrakło, więc tylko wrzaskiem, krzykami, tupaniem, wyrażali swą złość.

Druga awantura, już groźniejsza, wybuchła w chwili, gdy zaczął odczytywać deklarację przedstawiciel radnych żydowskich. Nie chcieli pozwolić czytać. Wsunęli nowe „hasło”, iż „Żyd nie może przemawiać w radzie miejskiej”. Ale otrzymali należytą odprawę od socjalistów. I mimo, że awantura przybrała wielkie rozmiary, mimo, iż przewodniczący musiał wreszcie przerwać posiedzenie i wnioski nagłe nie zostały rozpatrzone, mimo, iż radni endecy porywali za krzesła, stanowiąc postawą radnych socjalistycznych udaremniła boję zamiatary endeków. I jak na poprzednim posiedzeniu zakończyło się wszystko śpiewem: „Czerwonego Sztandaru” i „Roty”.

Wniosek P.P.S. w sprawie budżetu

O godz. 7.20 prez. Godlewski zgłosił posiedzenie, komunikując, że czwarty punkt porządku dziennego dotyczący wyboru sześcioro członków biura pla-

nu regionalnego m. Łodzi został zdjęty z porządku dziennego na skutek pisma urzędu wojewódzkiego. Po zagajeniu zabiera głos r. CHODYŃSKI (PPS):

— Stoimy na stanowisku, że przedłożenia budżetowe, po ukonstytuowaniu się rady miejskiej, mogą być zgłoszone przez prezydium miasta wybrane przez tę radę miejską. Nie możemy uchwalać budżetu dla tymczasowego prezydium miasta. Jako klub PPS mamy inne podejście do układania budżetu i wobec tego zgłaszamy wniosek następujący:

„PPS i klasowe związki zawodowe idąc do wyborów do rady miejskiej m. Łodzi opierały się na platformie gospodarczej odpowiadającej ich klasowemu stanowisku. Budżet miasta przedstawiony przez tymczasowy zarząd miejski nie jest oczywiście wyrazem zamierzeń gospodarczych większości socjalistycz-

Radny ANTONI CZERNIK

Powódź nagłych wniosków

Po odczytaniu komunikatów, prez. Godlewski oznajmia, że wpłynęło 19 wniosków nagłych i dwie interpelacje.

Wnioski nagłe zgłoszone przez PPS dotyczyły uruchomienia bezpłatnych kuchni na peryferiach miasta i przeznaczenia na ten cel 50.000 zł., obniżenia taryfy elektrycznej o 50 proc., obniżenia taryfy tramwajowej, rozszerzenia akcji pomocy zimowej i obietnicą nia wszystkich ubogich mieszkańców Łodzi bez różnicy narodowości i wyznania.

Przy odczytywaniu tego wniosku adw. Kowalski woła:

— Napiszcie do Żydów z Ameryki, niech wam przysła pieniądze.

R. Potkański: — Od tego jest miasto, by opiekować się swymi obywatelami. Najwyższy czas, żeby pan już poważniał, — panie radny.

Następują wybory komisji radzieckich. Po krótkim referacie dyr. Kalinowskiego klub PPS zgłasza wniosek, ażeby komisja finansowo-budżetowa, do

Radny Szwajdler nie uznaje... przyzwoitości

Ponieważ radni endecy chcą wykorzystać nieobecność dwóch radnych socjalistycznych i domagają się zastosowania podziału według ilości obecnych r. Potkański zwraca uwagę, że art. 12 regulaminu rady miejskiej mówi, iż wybory członków komisji mają się odby-

wać proporcjonalnie. Jeśli radni endecy chcą wprowadzić zwyczaj nieznanym w parlamentarystyce, klub PPS na to się zgadza, ale uprzedza, że na przyszłość będzie pod każdym względem w stosunku do endeków wykorzystywał swą większość w radzie miejskiej.

R. SZWAJDLER z Obozu Nar.

— Nasz klub stoi na stanowisku, że tymczasowy zarząd miejski jest stanem anormalnym i nie powinien być tolerowany, ale mimo to uznajemy, że istnieją pewne konieczności. Do takich konieczności należy budżet. My chcemy obradować nad budżetem. Uważamy że socjaliści boją się poruszać różne kwestie, które się w toku budżetu wyłaniają i dlatego zgłosili podobny wniosek. Jesteśmy przeciwko temu wnioskowi. (Oświadczenie to wywołuje śmiech na ławach lewicy).

PREZ. GODLEWSKI: — Poddaje wniosek pod głosowanie.

Za wnioskiem pada 38 głosów socjalistycznych przeciwko — 28, przy 4 wstrzymujących się. Ponieważ klub Obozu Narodowego liczy tylko 27 członków, rozlegają się pytania:

— Kto? Kto głosował?

Radny Potkański: — A może dochodzi już do skutku sojusz burżuazji endeccko-żydowskiej?

Wniosek przeszedł, wobec czego exposé budżetowe prezydenta miasta zostaje zdjęte z porządku dziennego.

spraw ogólnych oraz regulaminowo-prawna składały się z 17 członków, a nie jak dotychczas z 15. Adw. Kowalski który znów uparł się, by bawić radę, woła:

— Aha — chodzi o miejsce dla Żydów!

R. Malinowski: — (PPS): — O jakich to Żydów pan pyta, panie mecenasie, czy o tych z „Chrześcijańskiego Domu Odzieżowego”?

W głosowaniu przyjęto wniosek PPS i wówczas dyr. Kalinowski oznajmia, że według dzielnika, biorąc pod uwagę liczbę obecnych, dla PPS przypadnie 9 mandatów w każdej komisji, dla Obozu Narodowego 7, dla Żydów 1.

R. POTKAŃSKI: — Dotychczas w radzie miejskiej był zwyczaj, że wybory do komisji nie odbywały się na podstawie ilości obecnych, lecz członków klubu radzieckiego. Takie metody jakie chce tu wprowadzić dyr. Kalinowski, nie ostaną się na długą metę.

R. SZWAJDLER: — (O. N.): — Trudno prosić panów, między nami jest walka i względy przyzwoitości muszą upaść.

R. Potkański: — Dobrze, dobrze, niedługo panów o przyzwoitość nie puszczali.

Adw. KOWALSKI „wódz” endeków łódzkich.

Wobec ustalenia podziału miejsc w Komisjach, wybory odbywają się przez akklamację, to znaczy tylko przez podanie nazwisk delegowanych członków. Ponieważ frakcja żydowska nie jest jednolita, reprezentuje bowiem różne kierunki polityczne, radni żydowscy drogą losowania ustalają, kto z nich delegowany będzie do jakiegokolwiek komisji. PPS zgłasza do komisji finansowo-budżetowej radnych: Chodyńskiego, Potkańskiego, Hartmana, Ganzkego, Zerbego, Lancmana, Poznańskiego oraz pp. Andrzejaka i Hanemana.

„Nie wyj tak żałośnie”...

ADW. KOWALSKI: Uuu, uuuu, uuuu. Żydów wysuwają. Żydów... Uuu! Uuuuu!

R. MALINOWSKI: — Cicho pleska, nie wyj tak żałośnie!...

Obóz Narodowy wysuwa do Komisji radnych Kowalskiego, Grzegorzaka, Miłocha, Koźuchowskiego i Szulca oraz pp. Kapczyńskiego i Kotkowskiego.

(Ciąg dalszy na str. 2-ej).

Gorszące sceny w radzie miejskiej

(Dokończenie).

Żydzi — dr. Ellenberga.
Adw. Kowalski: — A jakie on ma obywatelstwo — polskie, czy palestyńskie?

Głos z lewicy: — A jakie ma obywatelstwo Klikar, polskie, czy hitlerowskie?

Do komisji do spraw ogólnych PPS wysunęła radnych Marciniaka, Krauzego, Miniszewskiego, Golińskiego, Raka, Holenderskiego, Nutkiewicza oraz pp. adw. Loosa i Zinsera. Obóz Narodowy radnych: Belkę, Br. Kowalskiego, Szulca, Szwałdera oraz pp. Bolesława Kowalskiego, Turskiego i Ciechańskiego. Żydzi — adw. Weizmana.

Do komisji regulaminowo-prawnej PPS wysunęła radnych Kempnera, Kozłowskiego, Błażewskiego, Jaworską, Krausego oraz pp. Krzynówka, Skrzydlewskiego, Szczepańczyka i Woźniaka. Obóz Narodowy radnych: Klikara, Grochowskiego, Zielaka, Galara, Rakowskiego Wonka i p. Roszkowskiego. Żydzi — adw. Straucha.

Do komisji dyscyplinarnej PPS radnych: Chodyńskiego, Kempnera, Kurkulskiego, Gawrona. Obóz Narodowy — Szwałdera, Adamca i Czernika.

Z kolei przystąpiono do wyboru członków komisji rewizyjnej. Z uwagi na dużą rolę, jaką spełnia ta komisja w samorządzie, wybory jej odbywają się w zgola inny sposób. Mianowicie, przewodniczy w tym czasie jeden z radnych, a nie prełożony gminy, i wybiera się drogą tajnego głosowania oddzielnie przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego, jedenastu członków i sześciu zastępców członków komisji.

PPS na stanowisko przewodniczącego wysuwa r. Walczaka.

Adwokat Kowalski i... Kochanówek

ADW. SZWAJDLER zwraca się z miejsca: — A my, a my... Czernika.

W głosowaniu za kandydaturą r. Walczaka opowiada się 42 radnych, wo bec czego zajmuje on miejsce przydziałne, które ustępuje mu prez. Godlewski i zapraszając do pomocy dwóch asesórów przeprowadza głosowanie. Na przewodniczącego komisji rewizyjnej PPS zgłosiła adw. Hartmana. Obóz Narodowy r. Szwałdera. Otrzymała większość głosów zostaje wybrany adw. Hartman. Na zastępcę przewodniczącego komisji PPS zgłasza r. Domeradzkiego, O.N. — r. Czernika. Otrzymała większość głosów zostaje wybrany r. Domeradzki. Przed przystąpieniem do wyborów członków komisji r. Walczak zgłasza wniosek aby wybory członków i zastępców członków odbyły się łącznie.

ADW. KOWALSKI — Niech dyr. Kalinowski wyjaśni jakie są przepisy.

DYR. KALINOWSKI: — Mnie się wydaje, że powinno być głosowanie oddzielne.

ADW. WAJZMAN: — To jest tylko dowolna interpretacja dyr. Kalinowskiego, a nie przepis.

ADW. KOWALSKI: — Ja uważam, że jest nieprzyzwolnością, aby Żyd Wajzman zwracał uwagę Polakowi Kalinowskiemu. Gdybym ja był w Palestynie, tobym się tak nie pchał.

R. WAJZMAN: — Pan może się pchać tylko do Kochanówka, tam jest właściwe dla pana miejsce.

W rezultacie zdecydowano głosować oddzielnie na członków i oddzielnie na zastępców. Na 11 miejsce w komisji sześć przypadło dla PPS a 5 dla O. N.

Deklaracja PPS

Na tym porządek dzienny zostaje wy czerpany. Jest tylko ostatni punkt jeszcze, który przewiduje składanie oświadczeń, dyskusję nad wnioskami i t. d. Na ten punkt porządku dziennego czekali endecy, którzy zamierzali spowodować awanturę.

Zabiera głos w sprawie oświadczenia r. Chodyński

— W imieniu PPS uważam za obowiązkiem zakomunikowania radzie miejskiej i całemu społeczeństwu łódzkiemu jakie jest nasze ustosunkowanie się do najważniejszych zagadnień i z tych względów odczytam nasza deklarację ideową.

Wybory samorządowe, które odbyły się w Łodzi 27 września 1936 roku przyniosły zwycięstwo partiom socjalistycznym z PPS na czele. Ten wynik wyborów jest dowodem, że Łódź robotnicza i pracownicza wszystkie swoje

nadzieje wiąże dziś jedynie z socjalizmem. W walce wyborczej, jaka się rozegrała, naprzeciw nas stanął Obóz Narodowy. Ten Obóz Narodowy, który w okresie niewoli narodowej nie głosił hasła walki z zaborcami, lecz cały swój wysiłek kierował do zwalczania PPS, wznoszącej wysoko sztandar niepodległości poprzez ciężkie ciłary. Sybir, więzienia i walki rewolucyjne. Obóz Narodowy, z którego szeregów wyszedł morderca Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej...

Awantura

W tym momencie wybucha awantura. Radny Kowalski na czele całego klubu, biegnie ku mównicy. Zastępują mu jednak drogę radni socjalistyczni. Wydaje się, że za chwilę dojdzie do rękoczynów. Radni krzyczą do siebie, wygrażają sobie wzajemnie pięściami. Tumult i gwałt uniemożliwiają w pierwszej chwili dalsze odczytywanie deklaracji. Gdy dzwonek przewodniczącego nie może uspokoić zebranych, prez. Godlewski oświadcza:

— Ja zamknę posiedzenie, jeśli nie nastąpi spokój!

W tym momencie zdradziła się endecy ze swych zamiarów. Z ich strony padły okrzyki: — Właśnie, właśnie, toby się przydało!

Tumult i wrzawa trwają kilkanaście minut, poczym radny Chodyński odczytuje w dalszym ciągu deklarację, w czasie której, endecy stojąc tuż pod trybuną, ustawicznie usiłują przeszkadzać!

— Ten właśnie Obóz Narodowy pragnący wzorem hitlerowców, odwrócić uwagę ludu od spraw najistotniejszych przez wzniesienie walki narodowościowych, obóz kumający się z hitlerowcami, wrogami demokracji i pokoju, łamiącymi traktaty międzynarodowe, szykującymi się do zamachu na Gdańsk — ten Obóz Narodowy poniósł porażkę, mimo teroru i sprowadzonych bojówek, gdyż masy łódzkie poznały się na demagogii, fałszu i zakłamaniu tego stronnictwa.

— Ja zamknę posiedzenie, jeśli nie nastąpi spokój!

R. Czernik prowokuje bójkę

Ledwo przebrzmiały te słowa, gdy endecy z przeraźliwym wrzaskiem pędzą do trybuny. Padają wśród nich okrzyki:

— Nie damy Żydowi przemawiać w radzie miejskiej! Żyd nie będzie przemawiał w radzie.

Ale w tym momencie wybiegają z ław radni socjalistyczni i zamykają przejście

klubu PPS. Klub PPS. składa z tej trybuny podziękowanie za wysoki poziom uświadomienia łódzkich mas pracujących. Klub PPS. zapowiada, że będzie walczył o przywrócenie należitych praw samorządowi, będzie realizował swój program wyborczy w myśl interesów pracowników, robotników, drobniomieszczaństwa i interesów gminy miejskiej. Hasłom szowinizmu, nacjonalizmu i obskurantyzmu politycznego przeciwstawimy zgodne spójnicze wszystkich ludzi pracy bez względu na narodowość i wyznanie.

Ostatnie słowa deklaracji giną w ponownej wrzawie, którą wzniesli radni endecy. I dopiero gdy radni socjalistyczni zaczęli napierać na endeków, popychając ich ku ławom, nastąpiło chwilowe uspokojenie. Wszyscy wracają na miejsca. Ale podniecenie nie ustępuje.

Jako drugi składa oświadczenie w imieniu radnych żydowskich adwokat Strauch. Gdy wchodzi na mównicę, adw. Kowalski prowokacyjnie woła:

— Strauch, tylko spokojnie gadać!

Adw. Strauch czyta:

— W imieniu pięciu radnych żydowskich mam zaszczyt złożyć następujące oświadczenie: W chwili w której ludność żydowska w kraju narażona jest na ataki antysemickie w formie brutalnych ekscesów...

Tym razem wydawało się, że bezwzględnie dojdzie do rękoczynów, albowiem radni endecy z pięściami próbowali rzucić się na radnych żydowskich. Na sali panuje taki wrzask, że nie słychać wcale dzwonka przewodniczącego.

Przez ten chaos przebijają jednak głos adw. Straucha, który w dalszym ciągu, mimo wrzawy, czyta deklarację w której zapowiada, że radni żydowscy domagają się będą należytego zaspokojenia przez radę i zarząd miejski potrzeb ludności żydowskiej we wszystkich dziedzinach jej życia, solidarnie, mimo, iż reprezentują różne ugrupowania.

Reszta słów niknie w ogólnym hałasie, tymbardziej, że radny Bronisław Kowalski chwycił za krzesło i zaczyna nim walić o ziemię, aby zagłuszyć słowa mówcy. Wreszcie, gdy adw. Strauch kończy czytanie i chce złożyć swą deklarację do prezydium, r. Czernik wyrwa mu ją i drze w zaciętrzewieniu na drobne kawałki.

ADW. WEIZMAN: — Wielka rzecz dla was podrzeć papier, kiedy wy z zimną krwią zabijacie ludzi na ulicy!

Na zakończenie... kocią muzyka w szatni

Na te słowa wybucha jeszcze gwałtowniejsza awantura. R. Czernik z pięściami rzuca się na adw. Weizmana, ale w tym momencie zostaje energicznym ruchem r. Chodyńskiego zatrzymany i odepchnięty.

Adw. Strauch wyjmując z kieszeni opis odczytanej deklaracji i kładzie na stole prezydium. Krzyki stają się coraz gwałtowniejsze. Zaczyna im wtórować galeria.

Prez. Godlewski, widząc, że nie może opanować sytuacji, przerywa posiedzenie. W tym momencie podbiega adw. Kowalski i woła: — Pan nie ma prawa udzielać głosu Żydowi.

Prez. Godlewski ostro: — Pan mnie tu nie będziesz pouczał. Pan się zachowuj nieprzyzwolnie!

Na sali zaczynają gasnąć światła, co wpływa ostudniająco na temperamenty radnych. Radni socjalistyczni zaczynają śpiewać „Międzynarodówkę”. Endecy próbują im przerwać śpiewem „Roty”, ale galeria również podchwytuje „Międzynarodówkę” i endecy radni czempredzej opuszczają salę. W ślad za nimi pospieszyli do garderoby robotnicy z galerii i tam urządzili im kocią muzykę aż do chwili, gdy pośpiesznie opuścili gmach rady.

Goering pożegna Mussoliniego

Wymiana poglądów między Rzymem i Berlinem trwa

Paryż, 19 stycznia. (Pat) — Havas donosi z Rzymu: Premier pruski Goering, który powrócił z

Capri 21 stycznia, zatrzyma się pół dnia w Rzymie. Prawdopodobnie złoży on po zegnalną wizytę Mussoliniemu.

Według informacji kół dobrze poinformowanych, narady i wymiana poglądów pomiędzy Rzymem a Berlinem trwa nieprzerwanie w dalszym ciągu.

Hitler ciężko chory

na zapalenie strun głosowych

Praga, 19 stycznia. Według doniesień z Berlina, w Berch tensesgaden buduje się pośpiesznie gmach urzędowy, który pomieści prywatne mieszkanie kanclerza i obszerne biura.

W związku z stanem zdrowia kanclerza, w Berlinie pojawiają się znów pogłoski, że 30-go b. m. Hitler zrezygnuje z godności kanclerza, poprzestając tylko na sprawowaniu funkcji prezydenta Rzeszy.

Rzym, 19 stycznia. (Pat) — W tutejszym ministerstwie prasy i propagandy oświadczone dziś, że rzymska wizyta premiera Goeringa odbyła się w ramach układów zawartych pomiędzy Włochami i Rzeszą niemiecką w Berlinie i Berchtesgaden, ponieważ układy te przewidują stałą konsultację pomiędzy obu rządami.

Emigracja z Polski do Abisynii?

Warszawa, 19 stycznia. Wiadomość o powierzeniu Konsulatu R. P. w Rzymie uprawnień przy ułatwianiu spraw dotyczących terytorialnie obszaru Abisynii, wywołała napływ licznych zapytań do władz emigracyjnych co do możliwości wyjazdu i osiedlenia się obywateli polskich w tej nowej kolonii włoskiej.

GRAND-KINO Trzeci tydzień rekordowego powodzenia

„San Francisco” 80 gr. Na wiecz. 1.09
Pocz. o g. 4. Ceny na 1-szy seans od seanse od

EUROPA NOC PRZED BITWĄ

Najwspanialszy film sezonu wg. głośnej powieści Claude Farrere'a
Pocz. 4, 6, 8, 10 W. r. gł. Annabella i Victor Francen.

11 osób zginęło pod gruzami

Jerozolima, 19 stycznia. (PAT) W pobliżu Jenin gwałtowna burza zniszczyła dwa domy mieszkalne. Pod gruzami znalazło śmierć 11 osób.

SKARGI i ŻALE SENATORÓW

Domagają się oni podwyższenia dyet i... zmiany ordynacji wyborczej

Jak podnieść autorytet parlamentu w Polsce?

Warszawa, 19 stycznia.

Na dzisiejszym posiedzeniu komisji budżetowej senatu, na którym rozpatrywano budżet Prezydenta Rzeczypospolitej, sejm i senat oraz Najwyższej Izby Kontroli — rozwinęła się niespodziewanie dyskusja dotycząca, poza podatkami, również wysokości dyet poselskich i senatorskich, ordynacji wyborczej, krótkości sesji parlamentarnej i t. d.

Na wstępie komisja załatwiła budżet P. Prezydenta R. P. W dyskusji senator Lechnicki zainterpelował, dlaczego prośby o łaskę składane do P. Prezydenta pozostają bez odpowiedzi. Zastępca szefa kancelarii cywilnej Skowroński wyjaśnił, że do kancelarii wpływa 30.000 podań a ponadto odpowiedzi na podania są rzeczą nie kancelarii cywilnej, lecz ministerstwa sprawiedliwości.

Po przyjęciu budżetu P. Prezydenta komisja senacka przeszła do budżetu sejm i senatu. Budżet referował sen. Petrażycki, który w przemówieniu swym wyraził opinię, że przeciętny okres trwania sesji parlamentarnej uważa za zbyt krótki. Jednocześnie referent podniósł, że diety otrzymywane przez senatorów i posłów są zbyt niskie, na przykład czego przytoczył wysokość

dyet poselskich w szeregu innych państw.

Podczas dyskusji nad budżetem zabrał również głos sen. Radziwiłł, wyrażając opinię, że okres prac parlamentarnych jest zbyt krótki i jego zdaniem należałoby prace te przedłużyć z do tychczasowych trzech i pół miesięcy do czterech lub pięciu miesięcy na rok. Zdanem mówcy, podniosłoby to powagę parlamentu w kraju.

Następnie mówca przeszedł do sprawy

ordynacji wyborczej

i zaznaczył, że już podczas obrad nad ordynacją był zdania, że jest ona niezadawalająca i eliminuje, jego zdaniem, część społeczeństwa od udziału w życiu politycznym. Mówca uważał, że w ordynacji wyborczej tkwi niepopularność parlamentu w kraju i brak szerokiego kontaktu ze społeczeństwem.

Krytyce poddał również sen. Radziwiłł

stosunek rządu do parlamentu

uważając, że szereg ministrów traktuje krytykę z trybuny parlamentarnej

jako chęć osobistego dokuczenia im. Mówca wyraził opinię, że zdawało się, iż parlament wybrany na mocy nowej konstytucji, jak i sama konstytucja, u- możliwi parlamentowi idealną współpracę z rządem, że krytyka parlamentu będzie przez rząd uwzględniana.

Mówca ma wrażenie, że ze strony parlamentu zostało wszystko zrobione, aby przejąć się duchem nowej konstytucji, natomiast nie można się oprzeć wrażeniu, że w stosunku rządu do parlamentu nie się nie zmieniło. Zdanem mówcy prowadzi to do obniżenia autorytetu parlamentu. Tu senator Radziwiłł powołuje się na działalność dekretową rządu i wyraża nadzieję, że rząd podda ten swój stosunek do parlamentu rewizji.

Jeden z następnych mówców sen. Ewert, oświadczył również, że nie jest zwolennikiem obecnej ordynacji wyborczej jednakże, jego zdaniem, ze zmianą ordynacji wyborczej należałoby poczynić. Wpierw należy wyleczyć różne bóle moralne, powstrzymać rozwielmożoną agitację wywrotową, zanim bez niebezpieczeństwa można by pomówić o przeprowadzeniu wyborów. Mówca wierzy, że przez odpowiednia

postawę parlamentu może się zmienić ten stosunek rządu do izb ustawodawczych.

Dalej mówca wyraża przekonanie, że diety poselskie i senatorskie w wysokości 829 zł. są zbyt małe przy obecnej pracy posła i senatora. Referent budżetowy sen. Petrażycki wyraża w tym względzie opinię, że wskutek niskości dyet, szereg ludzi nie może brać udziału w pracach parlamentu.

Po przyjęciu budżetu seimu i senatu komisja przeszła do rozpatrywania budżetu Naczelnej Izby Kontroli, który referował sen. Fudakowski. Referent wyraził opinię, że wydatki NIK są zbyt małe. W porównaniu do 5,5 miliardowych wydatków na cele publiczne, stanowią to zaledwie trzy czwarte pro mille tej ogólnej sumy.

Podczas dyskusji sen. Radziwiłł zainterpelował prezesa NIK w sprawie celowości wydatków w budżetach poszczególnych resortów, prosząc, by wyjaśnił swój pogląd na te części działalności NIK. Prezes NIK sen. Krzemiński, wyjaśnił, że nie posiada egzekutywy wobec odnośnych resortów. Resorty rzadko przyznają się, że dany wydatek nie był celowy. Po przemówieniu referenta budżet został przyjęty.

Strajk studentów we Lwowie i w Poznaniu na znak „protestu“ przeciw zamknięciu uniwersytetu wileńskiego.-Zajścia antyżydowskie na uniwersytecie warszawskim

Warszawa, 19 stycznia.

We Lwowie wybuchł dziś 24-godzinny strajk protestacyjny na wyższych uczelniach, na znak protestu przeciw zamknięciu uniwersytetu w Wilnie.

Strajkujący domagają się ponadto oddzielenia miejsc dla studentów żydów.

Do Warszawy wyjechała ze Lwowa delegacja strajkujących studentów, aby przedstawić swe postulaty ministrowi oświaty.

Również w Poznaniu proklamowany został na środę 24-godzinny strajk demonstracyjny na wyższych uczelniach. Studenci domagają się otwarcia uniwersytetu w Wilnie, uwolnienia z aresztu śledczego tych 7 uczestników blokady uniwersytetu warszawskiego, którzy jeszcze w areszcie przebywają, oraz wyznaczenia oddzielnych ławek dla Żydów.

Z Wilna wyjechał do Warszawy prorektor prof. Patkowski, celem odbycia konferencji z min. Świętosławskim w sprawie wyboru nowych władz uniwersyteckich. Jako kandydatów na rektora wymieniają b. min. Staniewicza i sen. prof. Ehrenkreutz.

W dniu wczorajszym około godziny 13-ej w przerwie między pierwszym, a drugim wykładem prof. Jarry, które odbywają się w nowym gmachu audytorium, grupa studentów, złożona z około 40 osób, rozrzuciła większą ilość ulotek antyżydowskich, podpisanych przez „oddział akademicki Stronnictwa Narodowego“.

Katastrofa lotnicza w Rumunii

Bukareszt, 19 stycznia.

(PAT). W czasie lądowania na lotnisku w Galacu wyrzucił się samolot. Pilot por. Sandru, jeden z najlepszych pilotów rumuńskich, odniósł ciężkie rany.

Grupa demonstrantów przeszła następnie do gmachu głównego. Tam pobito w hallu znajdujących się czterech studentów Żydów oraz trzy studentki. — Trzech poturbowanych studentów operowano w szpitalu Św. Rocha.

Ekscesy antyżydowskie w Żytnie i Działoszynie W Warszawie do jednego ze sklepów rzucono petardę

Warszawa, 19 stycznia.

W osadzie Żytno, w powiecie radomskim, doszło do burzliwych zajść antyżydowskich, w czasie których porzucano wszystkie stragany żydowskie i poturbowano kilkunastu Żydów.

Policja aresztowała 5 członków Stronnictwa Narodowego w Brzeznicy Starej, Nowej i Krupina. Aresztowanych przewieziono do więzienia okręgowego w Piotrkowie.

Projekt ustawy o reformie adwokatury

rozpatrzone będzie na najbliższym posiedzeniu rady ministrów

Warszawa, 19 stycznia.

W najbliższych dniach spodziewane jest posiedzenie rady ministrów, na którym rozpatrzone ma być szereg projektów ustaw, opracowanych przez poszczególne resorty, które jeszcze w ciągu bieżącej sesji przedstawione byłyby izbie ustawodawczej.

Między in. opracowany jest projekt ustawy o reformie adwokatury, który

Do drobniejszych incydentów doszło również w gmachu chemii przed wykładem prof. Jędrzejewskiego. Podczas awantury wybito kilka szyb.

Na S. G. H. przed wykładem profesora Koźmińskiego (język francuski), dla

Projekt ustawy o reformie adwokatury

rozpatrzone będzie na najbliższym posiedzeniu rady ministrów

Warszawa, 19 stycznia.

W osadzie Żytno, w powiecie radomskim, doszło do burzliwych zajść antyżydowskich, w czasie których porzucano wszystkie stragany żydowskie i poturbowano kilkunastu Żydów.

Policja aresztowała 5 członków Stronnictwa Narodowego w Brzeznicy Starej, Nowej i Krupina. Aresztowanych przewieziono do więzienia okręgowego w Piotrkowie.

Projekt ustawy o reformie adwokatury

rozpatrzone będzie na najbliższym posiedzeniu rady ministrów

Warszawa, 19 stycznia.

W najbliższych dniach spodziewane jest posiedzenie rady ministrów, na którym rozpatrzone ma być szereg projektów ustaw, opracowanych przez poszczególne resorty, które jeszcze w ciągu bieżącej sesji przedstawione byłyby izbie ustawodawczej.

Między in. opracowany jest projekt ustawy o reformie adwokatury, który

pierwszego roku, kilku słuchaczy-Żydów usiadło na jednej z ławek po prawej stronie. — Stało się to powodem incydentu, w rezultacie którego, usunięto siłą studentów-Żydów z zajmowanych miejsc. — Wykładu wysłuchali oni stojąc.

Projekt ustawy o reformie adwokatury

rozpatrzone będzie na najbliższym posiedzeniu rady ministrów

Warszawa, 19 stycznia.

W osadzie Żytno, w powiecie radomskim, doszło do burzliwych zajść antyżydowskich, w czasie których porzucano wszystkie stragany żydowskie i poturbowano kilkunastu Żydów.

Policja aresztowała 5 członków Stronnictwa Narodowego w Brzeznicy Starej, Nowej i Krupina. Aresztowanych przewieziono do więzienia okręgowego w Piotrkowie.

Projekt ustawy o reformie adwokatury

rozpatrzone będzie na najbliższym posiedzeniu rady ministrów

Warszawa, 19 stycznia.

W najbliższych dniach spodziewane jest posiedzenie rady ministrów, na którym rozpatrzone ma być szereg projektów ustaw, opracowanych przez poszczególne resorty, które jeszcze w ciągu bieżącej sesji przedstawione byłyby izbie ustawodawczej.

Między in. opracowany jest projekt ustawy o reformie adwokatury, który

Katastrofa samochodowa królowej Wilhelminy

Auto omal nie spadło do przepaści

Wiedeń, 19 stycznia.

(PAT) Donoszą z Innsbruku: Samochód królowej Wilhelminy uległ katastrofie, która na szczęście nie zakończyła się tragicznie. Auto, którym królowa jechała w to-

warzystwie 3-ch osób na wycieczkę ześliznęło się z szosy na brzeg przepaści, nad którą zawisło już jedno z kół wozu. Motocyklista - policjant, który towarzyszył królowej zdołał cofnąć samochód na równą drogę.

Minister Beck wyjechał do Genewy

Warszawa, 19 stycznia.

(Pat) — Minister spraw zagr. J. Beck wyjechał 19 b. m. do Genewy, celem wzięcia udziału w sesji rady Ligi Narodów. — Ministrowi towarzyszą: dyrektor gabinetu ministra Michał Łubieński i sekretarz osobisty, p. Stanisław Siedlecki.

Ks. Gloucester występuje z armii

Londyn, 19 stycznia.

(Pat) — Książę Gloucester porzuca służbę w armii i przenosi się na stałe do Londynu.

Nowy proces przeciw trockistom

rozpocznie się w Moskwie w dniu 23 stycznia przed kolegium wojskowym sądu najwyższego.—Prokuratura oskarża „równoległe centrum trockistowskie” o zamachy terrorystyczne i dążenie do restauracji państwa burżuazyjnego

Radek, Piafakow, Sokolnikow i tow. oskarżeni o zdradę i szpiegostwo

MOSKWA, 19 stycznia.

(PAT) Agencja „Tass” donosi:

Opublikowano następujący komunikat prokuratury Z. S. R. R.: „Organy komisariatu ludowego spraw wewnętrznych ukończyły śledztwo w sprawie „równoległego centrum” trockistowskiego w składzie: Piafakow, Radek, Sokolnikow i Serebriakow, które zostało zorganizowane w r. 1933 na zasadzie instrukcji Trockiego, równoległe do centrum trockistowsko-zinowiewowskiego, które istniało w składzie Zinowiew, Kamieniew, Smirnow, Mraczkowski i inni.

Dochodzenie ustaliło, że „równoległe centrum” na zasadzie bezpośrednich wskazówek Trockiego formowało grupy dywersyjne i terrorystyczne, które dopuściły się aktów sabotażu i dywersji w szeregu przedsiębiorstw, zwłaszcza mających znaczenie obronne i że przygotowywały zamachy terrorystyczne przeciwko kierownikom sowieckiej partii komunistycznej i rządu sowieckiego.

Te same grupy, na zasadzie bezpośrednich instrukcji Trockiego i „równoległego centrum” zajmowały się również działalnością szpiegowską na korzyść niektórych państw zagranicznych.

Dochodzenie ustaliło, że zbrodnica działalność „równoległego centrum” oraz innych członków organizacji trockistowskiej, oskarżonych w tej sprawie, miała na celu zachwianie potęgi militarnej Z. S. R. R., przyspieszenie napaści wojennej na Z. S. R. R., pomoc zagranicznym najeźdźcom w dziele aneksji terytorialnej i rozczłonkowania Z. S. R. R., obalenie władzy sowieckiej, oraz restaurację kapitalizmu i panowania burżuazji w ZSRR.

W sprawie tej zostali przekazani sądowi: Piafakow, Radek, Sokolnikow, Serebriakow, Muratow, Szestow, Lifszyc, Drobnis, Bogusławski, Kniaziew, Ratajczak, Norkin, Stroitow, Turok, Graszpuszyn i Arnold.

Akt oskarżenia zatwierdzony przez

prokuratora Z. S. S. R. został skierowany wraz z aktami sprawy do kolegium wojskowego Sądu Najwyższego Z. S. R. R., celem rozpatrzenia na posiedzeniu publicznym. Termin procesu wy-

znaczono na 23 stycznia 1937 r.

Pogłoski o aresztowaniu Bucharina uporczywie krążą w dalszym ciągu. Koła oficjalne pogłoskom tym ani nie za-

przeczą, ani ich nie potwierdzają. Aresztowanie Bucharina nastąpić miało na skutek rewelacji, poczynionych przez Radka, Piafakowa i innych.

San Domingo zaprasza Żydów

Na wyspie tej osiedlić się może milion Żydów w ciągu 25 lat

New York, 19 stycznia.

Dentysta żydowski dr. Black złożył dziś w New Yorku sensacyjne oświadczenie o możliwości kolonizacji żydowskiej na San Domingo na Haiti w Ame-

ryce Środkowej.

Dr. Black oświadczył, iż bawił na San Domingo z polecenia d-ra Stephena Wise. Prezydent republiki San Domingo — oświadczył dr. Black — wyraził go-

towność umożliwienia osadnictwa milionu Żydów w ciągu 25 lat na obszarze republiki. Każdy osadnik otrzyma od rządu 30 akrów ziemi i przez 5 lat będzie wolny od podatków. Żydowski Kongres Światowy miałby przy tym zagwarantować rządowi San Domingo, że imigranci aż do chwili usamodzielnienia się będą dysponowali dostarczonymi środkami i nie staną się ciężarem dla republiki.

Dr. Black pokazał list prezydenta San Domingo adresowany do d-ra Stephena Wise, który głosi, że imigranci będą bardzo dobrze przyjęci i że będą musieli poświęcić się głównie pracy na roli i w przemyśle.

Przyjąć należy dodać dr. Black, iż wypadnie opracować plan, który przewidywać będzie skolonizowanie w najbliższym okresie na San Domingo pierwszego tysiąca Żydów z Polski, Rumunii i Niemiec z tym, że organizacje amerykańskie stworzą fundusz miliona dolarów celem wykonania tej akcji.

Szach perski obraził się

z powodu felietonu dziennikarskiego i odwołał swego posła z Paryża

Paryż, 19 stycznia.

(Pat) — W sferach politycznych żywe komentarze wywołał drobny incydent, który spowodował komplikacje dyplomatyczne w stosunkach między Francją a Iranem.

W jednym z czasopism francuskich ukazał się artykuł o Iranie, zawierający pewne nieścisłości. Rząd irański zwrócił na to uwagę posła francuskiego w Teheranie, który postarał się o zamieszczenie artykułu, prostującego fałszywe informacje.

Incydent zostałby w ten sposób za-

kończony, gdyby nie to, że jeden z dzienników francuskich zamieścił na ten temat ironiczny felieton pod tytułem obraźliwym dla szacha.

Dotknięty tym szach perski odwołał swego posła z Paryża, który dziś rano opuścił stolicę Francji. Krażyły nawet pogłoski o wycofaniu się Iranu z udziału w wystawie światowej, czemu zaprzeczył jednak charge d'affaires Iranu.

Obecnie Quai d'Orsay stara się o zlikwidowanie tego incydentu, który zamącił dobre stosunki między dwoma państwami.

Katastrofalna powódź w Ameryce

600 osób utonęło. — Straty wynoszą kilka milionów dolarów

Nowy Jork, 19 stycznia.

(Pat) — Rzeka Ohio i jej dopływy wylały w 8 stanach na przestrzeni 1200 klm. Ofiarą powodzi padło dotąd 600 osób zatopionych, a około 4000 zostało bez dachu nad głową.

Szkody wyrządzone przez powódź oceaniczną na kilka milionów dolarów. W Pen-

nsylvanii ulewa już ustala, ale w stanach na zachód i południe od Pensylvanii deszcz leje w dalszym ciągu.

W Cincinnati woda wezbrała o półtora metra nad poziom normalny, w Pittsburgu o 1 metr. W obu tych miastach powódź wyrządziła wiele szkód.

BEZPŁATNE badanie RADIA

przeprowadza nasz technik u klientów w domu, niezależnie od marki aparatów i lamp. Udziela porady, jak poprawić odbiór.

Zgłoszenia przyjmuje firma: Zakłady radio-techniczne „AUDIOFON”, ul. Feliks Grünwald, Łódź, PIOTRKOWSKA 166, tel. 156-87.

Zdarzenia i ludzie

Carowie i gejsze

Romansy wielkich książąt w Japonii

Kto dawniej jeździł z Frisko lub Szanghaju do Japonii, zatrzymywał się z pewnością w porcie Nagasaki, owym przepięknym mieście południowo-zachodniego wybrzeża japońskich wysp.

W Nagasaki zawsze wrzało życie, było to bowiem przez długie lata, prawie aż do naszych czasów, jedyne miasto portowe, które Japończycy — nie zupełnie dobrowolnie, zresztą — udostępniłi cudzoziemcom. Przyjeżdżali tam bogaci Chińczycy i Rosjanie z wybrzeża wschodniego, aby rozkoszować się łagodnym klimatem. Dzisiaj jeszcze zatoka Nagasaki jest ulubionym celem wycieczek Europejczyków, mieszkających na wybrzeżu chińskim, znanym ze swego ostrego klimatu. Niejedna szczęśliwa para nowożeńców jedzie tam w podróż poślubną i opowiada cuda o tym przepięknym zakątku świata.

Wjeżdżając statkiem do wąskiej, otoczonej górami, zatoki, widzimy z lewej strony małą miejscowość, położoną na pchyłości wzgórza. Z pośród małych domków odróżnia się już zdaleka świątynia i nowoczesny hotel — jest to Inasa. Cudzoziemiec, który pieszo wędruje z Nagasaki przez pagórek obrośnięty japońskimi świerkami, musi przejść koło świątyni buddyjskiej, widocznej już z daleka, wybudowanej na pamiętkę straszego wydarzenia. Tam przed trzystu laty zrzucano ze skalistych ur-

wisk w przepaść tysiące chrześcijan, którzy wzbraniłi się podeptać krzyż. Lecz nie tylko te smutne wspomnienia łączą się z nazwą Inasa. Rajskie to gniazdo było także tłem bardzo milej historii, której głównymi osobami byli dwaj prawdziwi wielcy książęta i dwie gejsze, nie mające nic wspólnego z polityką.

W dziewięćdziesiątych latach ubiegłego wieku, kiedy Rosjanie zajmowali Port Artura, eskadra floty rosyjskiej, której groziło zimą zamrznięcie we Władywostoku, stacjonowała w łagodnym otwartym porcie Nagasaki. Położona w pobliżu Inasa, dawny raj przemytników, stał się rajem rosyjskich oficerów i marynarzy. Wkrótce z Nagasaki przywędrowali kupcy, obce awanturniczki i małe japońskie gejsze i osiedliły się w Inasie. Miasteczko więc przyjęło charakter rosyjskiej kolonii, co zresztą do dzisiejszego dnia jest widoczne.

Pewnego dnia wraz z eskadrami rosyjską przybył także wielki książę Aleksander Aleksandrowicz i zapukał do drzwi gejszy O-mey-san, która słynęła z piękności i wdzięku. O urodzie O-mey-san mówiło się nawet na Syberji i podczas długich, zimowych nocy syberyjskich śnił o niej oficerowie eskadry władywostockiej.

Cóż robi młody, pełen życia wielki książę, widząc tak uroczą Japonkę o-

oczach kształtu migdałów? Oczywiście, że w sercu jego rodzi się miłość i młody człowiek zapomina o całym świecie. To też uczynił Aleksander Aleksandrowicz i pod kwitnącymi wiśniami Inasy dochodziło do najczulszych scen miłosnych, jakie sobie można wyobrazić. Aż wreszcie piękna ta idylla zakończona została wielkim skandalem.

Kiedy bowiem wielki książę po jakimś czasie wrócił z eskadry do Inasy, dowiedział się, że O-mey-san wyjechała właśnie do Władywostoku, gdyż tęsknota za ukochanym nie dawała jej spokoju. Zrozpaczony wielki książę nie miał innego wyjścia, jak znaleźć czempredziej urzędowy powód do powrotu eskadry. I cała flota Pacyfiku wyruszyła z wielkim księciem na czele w pogoń za małą gejszą.

Tego jednak było mało. Skandal na wielką skalę zrobiły dopiero damy towarzystwa rosyjskiego we Władywostoku, kiedy zakochany wielki książę chciał urządzić wspaniałą ucztę na cześć O-mey-san. Awantura, jaką wywołały damy władywostockie, przyczyniła się do tego, że wielki książę musiał czempredziej wystać Japonkę z powrotem do Inasy, co nie przyniosło wprawdzie ulgi jego sercu, za to jednak jego portfelowi, gdyż mała gejsza po swym powrocie mogła sobie w Inasie kupić najpiękniejszy plac i wybudować tam wspaniałą hotel „Japonia”, którego wielka rosyjska lańnia parowa dzisiaj jeszcze jest rzeczą godną widzenia.

O-mey-san została królową Inasy, i podobno niejedną niebezpieczną targ między Rosjanami i Japończykami,

do którego daremnie wtrącały się poselstwa, złagodzony został jednym spojrzeniem jej ciemnych oczu. Rosjanie wogóle już nie zwracali się do swego konsula, lecz odrazu pukali do drzwi O-mey-san.

Sława pięknej gejszy zbladła jednak, kiedy nowe słońce weszło nad Inasą. Była to O-matsu-san, młoda dziewczyna z hotelu O-mey-san. Była ona nie tylko młodsza i piękniejsza, aniżeli jej pani, lecz słońce szczęścia zdawało jej się uśmiechać jeszcze jaśniej. Było to pewnej pięknej niedzieli, kiedy rosyjska eskadra zarzuciła kotwicę przed Inasą i do miasteczka z wielką świtą wkroczył carewicz, późniejszy car rosyjski Mikołaj II-gi. Carewicz odwiedził Mikołaja i chciał przy tej sposobności zwiedzić grobowce rosyjskie w Inasie.

Nic dziwnego jednak, że bardziej aniżeli martwe grobowce zainteresowały go żywe wdzięki delikatnej O-matsusan, która usługiwała w hotelu. Wkrótce między carewiczem a gejszą doszło do bardzo intymnych stosunków. Których tajemnic jednak nikt się nie dowiedział, tymbardziej, że Mikołaj zaraz potem został carem Rosji. Pewne jest jednak, że O-matsu-san nie wyszła źle na tym, czego dowodem jest wysoka renta, jaką otrzymywała ona corocznie z Petersburga. Poza tym poseł cara własnoręcznie wręczył pięknej Japonce klejnoty, jakich nie widziano nigdy w zatoce Nagasaki. O-matsu-san żyje do dzisiejszego dnia jako staruszka w japońskim raju Inasa.

G. H. Randers.

MIN. EDEN OSKARŻA NIEMCY

o wywoływanie groźnych konfliktów międzynarodowych. — Doktryny, które rządzą Trzecią Rzeszą, prowadzą Europę do wojny

Wielka Brytania hołduje ideom prawdziwej demokracji

Londyn, 19 stycznia. (PAT) Izba Gmin odbyła dzisiaj po przerwie świątecznej debatę w sprawie polityki zagranicznej ze specjalnym uwzględnieniem sytuacji w Hiszpanii. Debatę tę zagał w przeddzień swego wyjazdu do Genewy minister spraw zagr. Eden.

Minister Eden, stwierdził z naciskiem, że integralność i niezależność Hiszpanii muszą być zachowane. Mylą się ci, którzy przypuszczają, iż jedno lub dwa mocarstwa decydować będą o formach życia państwowego Hiszpanii i o jej polityce zagranicznej.

Min. Eden opowiedział się zdecydowanie za utrzymaniem polityki nieinterwencji, jako jedynej dającej gwarancje, że konflikt domowy w Hiszpanii nie przelstoczy się w wojnę, w którą wciągnięte zostałyby inne mocarstwa.

Przechodząc z kolei do zbrojeń brytyjskich na morzu, lądzie i powietrzu min. Eden oświadczył, że nie są one celem samym w sobie, lecz tylko środkiem, prowadzącym do celu. Uspokojenie Europy osiągnięte być może jedynie równoległe na drodze współpracy gospodarczej i uspokojenia politycznego. Nie do pomyslenia jest współpraca gospodarcza, o ile nie miałyby służyć ce-

lom uspokojenia politycznego. Dlatego różbrojenie jest podstawą współpracy gospodarczej.

Rząd brytyjski **NIE AKCEPTUJE ALTERNATYWY: ALBO FASZYZM, ALBO KOMUNIZM.** Rząd brytyjski nie zgadza się z poglądem, że demokracje są wylegarnią komunizmu. Przeciwnie, oświadczył z emfazą min. Eden, nawiązując do ostatniego wywiadu Mussoliniego.

Wielka Brytania stanowczo przeciwstawia się polityce rywalizujących ideologii.

Zakończenie swej mowy min. Eden poświęcił całkowicie sprawie Niemiec. Przyszłość niemiecka i rola, jaką Niemcy odegrać mają w Europie, oświadczył

brytyjski minister spr. zagr. — stanowi główny przedmiot zainteresowania i uwagi Europy.

DOKAD RZĄDZĄCE DZISIAJ W NIEMCZECH DOKTRYNY ZAPROWADZA NIEMCY

— zapytuje min. Eden, — czy do przywrócenia Niemcom stanowiska wielkiego mocarstwa w samym środku Europy, mocarstwa w którym rządzić będzie dobrobyt i zaufanie, czy też zaprowadzą one Niemcy włąb międzynarodowych antagonizmów, lub do izolacji.

Nie jest możliwe — stwierdził przy skupionej uwadze całej izby min. Eden, — aby Europa w dalszym ciągu toczyła się po tej drodze ku coraz bardziej niepewnej przyszłości.

O ileby Niemcy wybrały drogę konkretną rokowań i współpracy z innymi państwami, to każdy w W. Brytanii byłby gotów z nimi współpracować i udzielić im pomocy.

ALE W. BRYTANIA NIE MOŻE SIĘ ZGODZIĆ NA POLITYKĘ INTERWENCJI W SPRAWY INNYCH PAŃSTW. Sytuacji Europy nie można wyleczyć mowami. Konieczną jest wola do współpracy i porzucenie drogi, jaką Niemcy dotąd krocza. Koniecznym jest również, **ABY NIEMCY ZGODZIŁY SIĘ NA ZREDUKOWANIE ZEROJEŃ DO POZIOMU ISTOTNIE NIEZBEDNEGO DLA OBRONY.**

Koniecznym jest wreszcie, aby Niemcy uznały kompetencje instytucji współdziałania międzynarodowego, w pierwszym zaś rządzie Ligi Narodów, jako narzędzia regulującego współpracę międzynarodową.

Ostatnia część przemówienia ministra, dotycząca Niemiec, sprawiła na izbie silne wrażenie. Postawie sfuchali go w największym skupieniu. Jasnym było dla wszystkich, że słowa min. Edena aprobowane niewątpliwie przez cały rząd brytyjski, wypowiedziane są celowo, aby spowodować odpowiednią reakcję ze strony rządu Rzeszy.

Zbrojenia Anglii na Pacyfiku

przedmiotem obrad konferencji imperialnej

Londyn, 19 stycznia.

(Pat) — Na porządku dziennym obrad konferencji imperialnej, która zbierze się w Londynie po koronacji, znajdzie się sprawa brytyjskiej obrony morskiej na Pacyfiku. Według wiadomości z kół dobrze poinformowanych, prawdopodobnie dominia brytyjskie, sąsiadujące z Pacyfikiem, będą wezwane do umocnienia

swych sił morskich.

Najbardziej odczuje to Australia. Zważywszy, iż Nowa Zelandia i Indie używają do obrony swych granic okrętów, których dostarcza im Anglia.

Prawdopodobnie również Kanada zwiększy swe siły morskie. Główna uwaga będzie skupiona, jak zaznacza Havas na podstawie morskiej w Singapore.

Gen. Franco odrzucił propozycje angielskie

w sprawie oddziałów ochotniczych, walczących w Hiszpanii. — Czy rząd madrycki ma prawo dysponować złotem, zdeponowanym w bankach zagranicznych?

Londyn, 19 stycznia.

(PAT) Komitet nieinterwencji otrzymał z Salamanki i z Walencji odpowiedzi obu rządów hiszpańskich co do stanowiska ich wobec przesłanego obu stronom przez ambasadora brytyjskiego projektu kontroli ścisłego przestrzegania nieinterwencji zarówno na morzu, jak i na lądzie, który wypracowany został przez komitet.

Odpowiedź rządu hiszpańskiego z Walencji nie odrzuca zasady kontroli, ale wysuwa pewne warunki od których uzależniła ewentualne przyjęcie projektu. M. in. rząd hiszpański domaga się, aby kontrola rozciągnięta została również na sprawę napływu obcych ochotników do Hiszpanii.

Rząd gen. Franco którego odpowiedź datowana jest z Salamanki, nie uważa przesłanego mu projektu za możliwy do przyjęcia. Nota gen. Franco wysuwa szereg zastrzeżeń wobec rozmaitych propozycji, zawartych w projekcie.

Mimo, iż obie odpowiedzi nie dają powodu do optymizmu, w miarodajnych kołach brytyjskich nie wywołały one specjalnego rozczarowania. Przedstawiciele kół rządowych wskazują na fakt, iż szkic projektu, jaki przesłany był zarówno do Salamanki, jak i do Walencji, na który otrzymano obecnie odpowiedzi, jest już właściwie nieaktualny. Został on zdystansowany przez projekt uzupełniony, dotyczący przede wszystkim sprawy ochotników. Projekt ten czyni możliwym wprowadzenie kontroli nawet bez zgody obu rządów hiszpańskich. Oczywiście przedstawiciele kół rządowych mają na myśli nowy plan kontroli nad portami sąsiadującymi z Hiszpanią.

Pewne trudności wywołuje w dalszym ciągu sprawa złota hiszpańskiego. Była ona przedmiotem długotrwałej dyskusji na wczorajszym posiedzeniu podkomitetu i w gruncie rzeczy do niczego nie doprowadziła. Rosja Sowiecka, występując poniekąd jako manda-

tariusz rządu hiszpańskiego w Walencji, zdecydowanie opiera się nawet dyskusji nad sprawą użytkowania złota hiszpańskiego, zdeponowanego w bankach zagranicznych przez rząd w Walencji.

Delegat Szwecji udzielił na wczorajszym posiedzeniu podkomitetu swojego poparcia dla tezy hiszpańsko-sowiec-

kiej. Z drugiej strony przewodniczący delegacji brytyjskiej i prezes komitetu lord Plymouth stał na stanowisku, iż należy powołać do życia komisję prawników, która by rozpatrzyła zagadnienie pod względem prawnym i ustaliła również prawnego właściciela złota, zdeponowanego zagranicą. Projekt brytyj-

ski poparty był zarówno przez Francję jak i przez Niemcy i Włochy. Do porozumienia jednak nie doszło i sprawa złota, która stanowi poniekąd kamień węgielny zagadnienia pośredniej interwencji pozostaje w dalszym ciągu nierozwiązana.

Milicjanci hiszpańscy zdobyli

wzgórze Cerro de Los Angeles, które ma doniosłe znaczenie strategiczne

Walencja, 19 stycznia.

(Pat) — Ministerstwo marynarki i lot-

nictwa komunikuje: W ciągu dnia ubiegłego lotnictwo republikańskie przeprowa-

dziło liczne operacje wywiadowcze. — Wszystkie samoloty powróciły nieuszkodzone do swoich baz.

Madryt, 19 stycznia.

(Pat) — Po całonocnej walce, wojska republikańskie otoczyły i zajęły wzgórze Cerro de los Angeles.

Cerro de los Angeles jest to wzgórze wznoszące się na wysokość kilkunastu metrów ponad Getafe i Carabanchel, Alto, gdzie znajdują się umocnione pozycje powstańców. Na wzgórzu samym jest ok. 1000 powstańców, którzy są obecnie odcięci od swojej bazy. Zajęcie wzgórza ma pierwszorzędne znaczenie strategiczne, gdyż panuje ono nad całą okolicą od Madrytu do Aranjuez.

Walencja, 19 stycznia.

(Pat) — Z Tarragony donoszą że łódź podwodna o nieświdrowanej przynależności państwowej, wypuściła dwie torpedy w kierunku parowca hiszpańskiego w pobliżu La Punta.

Torpedy nie trafiły w statek, wybuchając przy nadbrzeżnych skałach. Parowiec schronił się w porcie Tarragony.

Paryż, 19 stycznia.

(Pat) — Pod m. Senlis (54 klm. od Paryża), rozbił się dziś o godz. 14-ej holen-derski samolot turystyczny. Cztery pasażerowie ponieśli śmierć. Zwłoki zostały już wydobyte z pod szczątków samolotu.

Na miejsce katastrofy przybyli przedstawiciele władz i konsul holenderski.

Afera dewizowa w Gdyni

Przemycali waluty w... wydrażonych nogach od szeszlongów

Gdynia, 19 stycznia.

Pewien stolarz w Gdyni zgłosił się do policji z meldunkiem, że otrzymał zamówienie na wykonanie wydrażonych nóg do szeszlonga, co wydaje mu się podejrzane. Policja porozumiała się z władzami kontroli skarbowej, które rozłożyły baczną uwagę nad meblami, przewożonymi z Gdyni na teren Gdańska.

Ostatnio przychwycono na granicy szeszlong, w którego nogach znaleziono ukryte 5.000 fr. szw. Właściciel jego został aresztowany, a śledztwo, przepro-

wadzone w tej sprawie, dało wręcz sensacyjne wyniki.

W mieszkaniu jednego z kupców przy ul. Abrahama w Gdyni, znaleziono dewizy i waluty zagraniczne na sumę przekraczającą 200.000 zł., częściowo już przygotowane do przemytu przez granicę w różnych pomysłowych schowkach, jak np. — w specjalnie wydrażonych obcasach u butów.

Aresztowano około 10 osób, zamieszanych w aferę.

Grecja otrzymała od Niemiec pożyczkę

na dozbrojenie armii

Ateny, 19 stycznia.

(Pat) — Grecki minister finansów za-komunikował o zakończeniu rokowań z Niemcami w sprawie uzyskania pożyczki w wysokości 6.150 mln. drachm.

Niemcy natychmiast wypłaciły pożyczkę. Pożyczka przeznaczona jest na dozbrojenie Grecji w roku bieżącym.

Z kwoty tej 1,6 mln. drachm zostało

już przedtem zrealizowane drogą przeznaczenia zamrożonych w Niemczech na leżności greckich z obrotu clearingowego na zakup materiału wojennego w Niemczech. Reszta pożyczki, oprocentowana na 3 proc. spłacona będzie przez Grecję w ciągu 6 lat i zagwarantowana dostawą mi tytoniu greckiego do Niemiec.

Pełna tabela wygranych

10-go dnia ciagnienia IV-aj klasy 37 Loterii Państwowej

Główne wygrane padły na numery:

- 100,000 zł. — 5696.
- 20,000 zł. — 141127.
- 10,000 zł. — 74853, 191123.
- 5,000 zł. — 19308, 44098, 146329, 171020, 191942.
- 2,000 zł. — 6349, 7519, 18053, 25912, 26234, 27500, 38912, 57784, 67792, 91600, 101198, 110886, 111014, 114332, 147832, 186958, 187750.

- 1,000 zł. — 316, 19509, 24080, 27325, 29133, 42703, 47281, 49539, 54718, 60652, 68227, 76510, 78566, 96600, 97179, 97658, 100695, 100338, 100491, 106012, 108397, 108590, 119656, 137618, 138141, 145026, 147371, 154798, 158363, 159745, 164836, 172871, 173873, 194234.

Po 200 złotych.

- 160 266 370 478 554 681 725 67 80 825 1003
- 104 80 86 263 752 832 92 93 915 2075 88 221
- 338 621 715 866 921 3011 12 249 381 498 601 54
- 61 817 54 84 994 4128 217 369 407 88 517 691 713
- 31 807 69 989 5268 417 24 511 647 49 700 6133
- 334 85 435 602 44 826 28 69 918 58 7060 183 306
- 401 574 709 79 109 8071 295 367 64 479 85 541
- 727 65 9006 447 88
- 10086 112 25 222 31 43 84 302 31 535 795 861
- 11040 103 246 55 92 99 382 418 29 32 91 520 954
- 12003 5 205 43 600 933 5 37 13024 204 344 410
- 67 513 617 701 823 975 14117 86 328 591 610 13
- 801 81 919 24 45 15025 132 651 712 836 60 16017
- 64 108 207 49 683 789 855 67 933 83 17298 558
- 834 55 89 907 49 93 18041 61 75 174 484 86 726
- 19008 58 79 156 268 95 425 510 695 763 823.
- 20002 84 532 663 717 57 944 21007 54 178
- 269 367 445 65 691 785 813 48 52 22155 509 619
- 864 981 23014 16 37 99 138 385 413 509 51 719
- 900 5 24146 81 272 332 39 448 538 687 766 826
- 961 25078 104 7 278 490 507 14 74 717 27 987
- 93 26042 68 328 441 509 702 812 49 65 27253
- 385 581 675 799 859 88 94 997 18023 35 360 611
- 968 29005 67 84 134 347 593 727 82 4 842 916
- 34 30038 83 186 296 411 50 821 981.
- 31042 389 438 879 924 32243 803 33448 510
- 783 34109 78 331 78 459 74 653 777 811 89 930
- 35238 93 482 637 764 811 37 905 65 36112 397
- 430 46 76 596 736 990 37082 41 31 575 720 96
- 919 68 38234 94 578 849 39006 43 201 21 364 98
- 516 27 34 603.

- 40129 36 255 73 82 364 580 605 727 519 30
- 41119 232 87 310 401 517 49 675 89 807 42138
- 431 45 51 61 641 55 759 813 85 43162 222 23
- 388 516 46 48 56 65 76 602 791 80 44127 63 271
- 305 24 411 501 79 741 62 877 45152 81 217 528
- 691 718 33 883 925 46055 417 53 94 548 72 629
- 791 827 57 47107 25 66 201 69 332 460 96 98
- 559 60 648 819 48024 95 331 37 84 666 79 781
- 49026 251 320 503 886
- 50052 67 138 97 314 22 42 53 612 707 51125
- 37 325 80 530 59 768 814 923 52091 135 349 75
- 459 934 53361 77 459 567 846 52 966 54004 105
- 209 448 560 611 720 37 43 812 969 55032 77 437
- 562 834 83 900 45 56205 70 324 681 89 98 787
- 873 57077 113 412 513 25 46 62 644 715 905
- 58081 85 105 214 70 79 86 506 830 78 80 900 71
- 59098 174 98 216 17 366 619 741 933 51
- 60214 705 87 61043 259 312 505 79 650 961
- 62105 45 354 81 93 434 816 63180 89 253 401 29
- 506 625 841 62 933 64624 780 873 65066 389 534
- 63 81 87.
- 66064 88 278 337 52 571 926 65 67066 143
- 206 42 83 642 83 791 942 68079 227 641 733 58
- 984 69123 61 92 285 302 86 479 759 852 70
- 911 87.
- 70132 66 72 449 91 598 751 828 976 71004 236
- 61 455 542 666 858 936 52 588 72168 69 78 213
- 93 545 80 707 97 73140 245 532 68 72 77 608 69
- 703 43 58 824 74150 91 233 887 99 409 535 637
- 51 79 700 899 979 75303 34 533 75 615 738 92
- 972 76235 47 96 381 496 735 846 970 77009 68
- 118 73 75 516 601 745 65 911 39 78037 184 223
- 82 303 449 503 53 643 746 909 10 17 19 79029
- 226 84 327 77 418 606.
- 80069 165 292 330 88 430 562 81168 350 405
- 38 519 624 741 60 828 906 82016 39 60 84 107
- 220 544 91 700 836 83221 336 400 15 56 547 62
- 624 788 84280 93 300 45 521 648 73 766 854

- ### DRUGIE CIAGNIENIE.
- 50,000 zł. — 26868.
 - 25,000 zł. — 135594.
 - 10,000 zł. — 85093, 101805.
 - 5,000 zł. — 103373, 142088, 170303,
 - 2,000 zł. — 50726, 83945, 87442,
 - 110573, 115063, 165615, 173663, 180012,
 - 180281.
 - 1,000 zł. — 14303, 15814, 41132, 41835
 - 42465, 49065, 53133, 61007, 66635, 67090,
 - 69964, 82468, 88803, 104631, 109969,
 - 118848, 127034, 133205, 140180, 145399,
 - 146255 159691, 162710, 177563, 180281.

- ### Po zł. 200.—
- 438 1027 103 70 250 92 847 949 2565 633 45
 - 69 974 3482 538 4416 37 5108 294 756 6290 338
 - 444 528 738 7052 563 86 8138 304 08 439 610 84
 - 9160 414 21.
 - 10304 70 478 11026 49 55 396 473 731 910
 - 12409 582 13458 647 782 817 906 14411 585 15014
 - 266 814 17462 835 74 18001 268 401 19112 779.
 - 20183 453 82 705 90 21031 768 22361 435 986
 - 23236 418 24 668 731 24670 90 810 25947 26096
 - 27111 499 851 75 93 28186 322 559 29215 338
 - 571.
 - 30245 754 32053 104 253 54 670 732 68 840
 - 933 33146 52 267 385 466 94 636 34012 435 514
 - 17 631 709 35130 496 36083 651 820 37153 91 304
 - 57 765 871 38118 43 305 875 39035 148 237.
 - 40186 329 441 41420 565 700 825 42073 149
 - 71 298 366 72 886 969 43174 268 885 44246 724
 - 27 45010 819 926 46298 516 32 722 949 47111 626
 - 842 905 70 48196 224 47 86 469 715 49322 414
 - 540 764 968.

ZAWSZE I WSZĘDZIE PAMIĘTAJ

że szczęście sprzyja kolekturze

KAFETALA

Lódź, Piotrkowska 54.

- 85029 109 63 402 59 784 887 902 7 86048 135 277
- 364 67 514 16 603 85 841 941 87052 113 91 278
- 307 19 705 809 101 34 58 92 88184 211 414 595
- 835 85 89095 182 334 465 717 81.
- 90095 99 269 344 59 415 22 96 550 767 853
- 91134 84 498 517 90 733 824 942 45 93 92102 48
- 268 319 554 72 79 886 990 93052 246 320 47 72
- 618 915 94235 884 963 70 95120 68 494 546 615
- 780 858 954 96127 89 364 527 793 830 96 97212
- 440 548 859 994 98148 240 481 582 735 813 69
- 971 99220 379 639 732 84 823 36 968.
- 100016 160 480 709 101051 195 399 491 510
- 625 728 60 102133 7 304 852 992 103049 122 313
- 20 752 801 64 922 104187 260 6 392 407 554 84
- 873 931 5 105083 94 103 405 543 974 106470
- 107128 287 310 712 731 894 108182 210 548 656
- 109259 66 9 325 545 856 919.
- 110310 890 677 926 37 50 111394 533 924
- 45 112026 303 563 997 113078 228 51 327 51
- 403 642 730 817 115311 619 69 763 939 116088
- 94 107 231 23 64 92 98 414 19 545 674 117085
- 138 431 536 81 614 42 703 808 962 118136
- 66 861 979 119291 336 611 44 712 899
- 120085 109 435 545 623 819 960 121203 446
- 504 47 568 910 41 122218 25 44 589 95 744 843
- 975 123003 101 375 457 774 88 804 88 124036
- 61 273 588 631 39 917 33 125050 118 85 225
- 350 3 871 966 126171 95 254 334 479 679 794
- 831 904 10 36 127054 263 326 444 634 970
- 128094 214 367 575 656 740 934 129278 97 351
- 454 587 630 835
- 130212 397 431 523 661 746 77 800 917 131081
- 95 113 18 42 534 772 989 132093 112 347 407
- 55 505 879 999 133270 400 47 798 814 134096
- 162318 403 8 37 567 725 932 40 74 135003
- 190 269 424 45 699 700 136000 92 123 378 483
- 510 24 857 926 137005 143 536 843 62 929 53
- 138064 97 110 35 71 328 506 601 710 76 139047
- 197 288 351 413 570 678 926.
- 140022 60 155 96 386 563 95 701 93 98 141016
- 68 245 68 489 555 771 802 142103 573 750
- 810 943 82 148151 299 669 99 746 95 922
- 144205 69 642 747 145073 203 454 573 650 853
- 146535 714 26 147067 367 515 790 869 148345
- 405 10 21 563 702 939 149046 119 209 329 431
- 550 62 83 963.
- 150249 393 477 844 938 151110 76 307 25 75
- 457 70 521 36 620 823 994 152066 134 308 60
- 561 635 794 806 153087 144 500 52 701 67
- 154205 343 84 86 523 32 56 759 803 907 155385
- 429 92 510 613 54 930 156169 264 329 532
- 80 607 704 882 83 914 157043 52 76 219 355
- 715 932 64 158014 144 53 204 47 50 62 351
- 412 72 727 61 94 875 978 159030 93 138 72
- 330 671 718 93 898 99 921 77.
- 160155 215 417 63 542 45 68 918 49 161228
- 458 98 521 65 86 726 94 880 162143 532 163097
- 137 247 66 386 518 77 834 919 57 164419 742
- 67 872 165002 360 656 706 885 166003 21 23
- 43 45 69 378 93 518 717 807 167236 349 600
- 744 870 168174 75 724 920 169118 26 312 421
- 521 798 977
- 170266 311 12 28 538 920 76 86 171047 73
- 106 19 78 273 84 313 413 540 600 942 90
- 172317 662 936 173109 59 261 62 64 74 328
- 526 81 828 62 83 174011 25 29 67 374 94 505
- 73 998 175065 127 265 684 90 743 176175 357
- 909 785 900 177119 61 37 465 85 625 831 916
- 936 178035 90 3 219 306 98 741 822 910 179029
- 206 688 916 28 64
- 180181 228 457 573 788 847 181020 66 264 88
- 661 824 930 182046 86 113 63 286 539 679 980
- 4 183013 25 65 189 207 13 473 664 810 19
- 184311 489 533 67 642 50 58 705 823 908 185070
- 116 716 881 92 938 47 58 186023 437 780 810
- 52 187028 121 53 54 95 590 758 830 95 9
- 188038 90 218 50 306 42 587 654 708 82 189070
- 105 38 436 504 745
- 190031 9 79 291 539 46 79 699 841 9
- 191034 112 270 560 934 192004 138 51 217 308
- 504 23 674 86 861 193162 384 445 756 827 962
- 4 194163 94 431 54 511 612 21 69 85 711 932.
- 50017 180 369 76 488 545 713 905 51060 331
- 63 74 607 25 28 955 52025 153 716 93 803 53058
- 198 467 643 54317 633 794 922 55247 513 962
- 56394 631 853 71 96 916 42 57593 702 39 839
- 79 58070 395 555 776 801 59262.
- 60050 515 616 61 925 61207 490 624 964
- 62160 264 576 862 63064 837 945 67 64006 128
- 416 86 803 67 65041 200 356 508 931 66035 146 774
- 882 934 71 67126 55 69 779 802 68236 394 826
- 68 912 58 69042 112 570 627.
- 70105 45 377 873 71026 845 913 28 72115 340
- 557 818 41 73026 85 147 73 333 550 74109 91
- 425 546 681 794 832 86 75044 527 68 856 906
- 76073 104 263 467 851 77687 705 78882 79224 97
- 560 726 37 802 995.
- 80368 433 500 32 67 609 881 81022 156 97 274
- 491 521 754 82281 83153 452 69 678 84557 645
- 85798 858 86126 79 80 369 411 704 47 919 87172
- 524 88028 120 573 719 821 65 964 89175 295 312
- 92 548 637 974.
- 90275 332 56 546 57 776 959 91054 83 333 87
- 90 92159 538 46 73 92 665 98 998 93182 84 295
- 377 429 659 935 94477 95091 269 462 96822
- 97011 41 197 381 567 699 958 98035 145 265 74
- 458 729 834 41 99110 22 576 776 998.
- 100324 101104 517 102245 641 712 15 881
- 103157 346 585 104165 276 78 95 544 65 895
- 105371 694 783 106030 307 835 912 107370 660
- 108062 139 420 879 109130 341 55 439 581 777
- 810.
- 110454 511 803 111183 251 58 112035 788 846
- 941 11341 506 618 945 114500 42 917 115003
- 09 443 81 682 868 116251 564 710 888 117148
- 354 90 506 714 118039 99 315 84 749 119034 244
- 679 794.
- 120542 76 121107 315 82 539 652 799 904
- 122577 695 751 93 981 123254 449 507 55 718
- 124252 514 48 690 92 125056 58 624 800 56
- 126484 500 602 96 980 127030 117 407 128311 486
- 649 724 79 824 917 129058 227 495 516 98 848
- 130029 695 902 131069 316 654 831 80 132197
- 409 79 610 706 71 133012 43 73 135 244 504 67
- 801 909 134086 330 406 629 98 818 135198 358
- 436 528 673 796 865 70 136398 561 803 89 930
- 137009 327 400 09 14 708 897 138000 301 51 708
- 91 973 139342 408 615 910.
- 140073 101 85 288 343 445 51 932 141047 54
- 59 158 209 58 315 54 551 718 47 814 953 142082
- 112 774 847 143755 873 82 144045 70 173 145474
- 582 880 945 146009 85 684 147171 444 57
- 769 71 148066 149 709 874 149220 323 74 671
- 756 966.
- 150228 425 90 672 82 742 76 806 151008
- 286 774 152194 265 467 73 515 736 153369 577
- 735 154143 317 613 733 87 964 155722
- 156059 522 737 157008 310 158037 192 452 640
- 67 159350 403.
- 160996 161177 501 162062 137 374 517 85
- 739 836 960 163064 283 97 492 665 88 16411
- 259 69 407 500 500 19 83 93 165041 79 102
- 68 81 356 414 578 983 166630 766 800 167039
- 218 168370 814 169270 77 395 469 535 613 75.
- 170176 380 753 801 171

Zatarg w przemyśle kotonowym

Konferencja wczorajsza nie dała rezultatu. — Nie- ustępliwe stanowisko obu stron. — Możliwość strajku

W związku z wypowiedzeniem umowy zbiorowej w przemyśle kotonowym w dniu wczorajszym odbyła się w okręgowej inspekcji pracy konferencja przedstawicieli przemysłowców i robotników, celem zlikwidowania zatargu i zawarcia nowego układu zbiorowego.

Przedstawiciele stowarzyszenia fabrykantów wyrobów pończosznich zakomunikowali jeszcze raz swoje postulaty, zmierzające do: zniesienia opłat za postoje, ograniczenia uprawnień delegatów fabrycznych, nie stosowania strajków okupacyjnych w fabrykach kotonowych oraz rewizji cennika płac.

Żądania swe przemysłowcy motywowali w następujący sposób:

W roku ubiegłym związki zawodowe kotoniarzy przyrzekły, że poczynią starania w kierunku podciągnięcia pod cen-

nik łódzki wszystkich fabryk pończosznich na terenie całego kraju. Tymczasem w fabrykach zamiejscowych stosowane są stawki o wiele niższe, niż w Łodzi, wskutek czego przedsiębiorstwa te stwarzają silną konkurencję fabrykom łódzkim.

Przemysł kotonowy w Łodzi nie może oprzeć się tej konkurencji i dlatego też domaga się rewizji cennika płac, a to w ten sposób, aby na terenie Łodzi wprowadzone zostały stawki stosowane w Kaliszu, gdzie nie ma umowy zbiorowej i gdzie płace są niższe (przeciętnie o 25 procent).

Strajki okupacyjne, które stały się plagą fabryk pończosznich w Łodzi, wywoływane są przeważnie przez delegatów fabrycznych, którzy wkraczają w kompetencje przemysłowców.

Jeżeli zaś chodzi o postoje w fabrykach kotonowych to — zdaniem przemysłowców — powstają one z winy robotników, wobec czego przemysłowcy nie mogą za nie płacić.

W odpowiedzi na to, przedstawiciele związków zawodowych — klasowego i Z. Z. Z. — oświadczyli, że strajki w łódzkim przemyśle kotonowym wywoływane są nie przez delegatów, lecz przez przemysłowców, którzy łamią umowę zbiorową, nie przestrzegają ustawy o czaście pracy itd.

Jako przykład związkowcy przytoczyli fakt, że w jednej z fabryk aleksandrowskich wybuchł strajk okupacyjny, mimo że w Aleksandrowie nie ma umowy zbiorowej i mimo, że w fabryce tej nie ma delegatów. Strajk ten wybuchł na tle obniżki płac.

Delegaci w fabrykach kotonowych, tak samo jak w przedsiębiorstwach innych gałęzi przemysłu, powołani są tylko do regulowania warunków pracy i pracy i stanowisk swych nie nadużywają. Opłaty za postoje nie mogą być zniesione, bo opłaty te są przewidziane ustawą, a tym samym zagwarantowane.

Przedstawiciele związków zawodowych zgłosili następnie swoje żądania, domagając się wyrównania płac, obniżonych o 8 proc. w r. 1934, podwyżki płac dla sił pomocniczych, uzupełnienia umowy stawkami za artykuły nowe, nie objęte dotychczasowym cennikiem i przedłużenia układu zbiorowego w przemyśle kotonowym na okres jednego roku.

Jednocześnie przedstawiciele związków zawodowych oświadczyli, że postulaty przemysłowców nie nadają się o górze do dyskusji, wobec czego obrady mogą się toczyć tylko nad postulatami robotników.

Przedstawiciele przemysłowców zaś — przeciwnie — twierdzili, że dyskusja może się odbywać właśnie tylko nad ich postulatami.

Wobec nieustępliwego stanowiska obydwu stron, konferencja została przerwana bez wyznaczenia nowego terminu.

Tak więc zatarg w przemyśle kotonowym zaostrzył się, co może w konsekwencjach doprowadzić do strajku. Związki zwołały na nadchodzącą niedzielę ogólne zebrania, celem podjęcia uchwał co do dalszej akcji.

ZIOLA FRANCUSKIE — JAKO LAGODNYM ŚRODKIEM PRZECIW ZAPARCICIU, UŁATWIAJĄ TRAWIENIE I REGULUJĄ PRZEMIANE MATERII

THE CHAMBARD

CENA ZNIŻONA. PUDEŁKO ZŁ. 1.30, PODW. PUD. ZŁ. 1.95, TOREBKA 35 GR

Łódź w kleszczach mrozu

Wczoraj notowano temperaturę 17 stopni poniżej zera. — Liczne wypadki odmrożenia

Zgodnie z przewidywaniami stacji meteorologicznych, mroz potęguje się z każdym dniem. Wczoraj o godzinie 8 rano notowano w Łodzi 17 stopni poniżej zera, o godz. 10 rano — 15 stopni, o 12 w poł — 13 stopni. Po południu mroz zaczął się znów wzmacniać i o godz. 7 wiecz. osiągnął 16 stopni C.

Ponieważ bez przerwy dmie silny wiatr — mroz odczuwany jest jeszcze dotkliwiej.

Jak nas informują, gazownia miejska już wydała zarządzenie o zabezpieczeniu rurociągu oraz zorganizowała pogotowie na wypadek dalszego spadku temperatury, co może pociągnąć za sobą pęknięcie rur. Wydano również zarządzenie zabezpieczenia w domach rur wodociagowych.

Frekwencja w szkołach w dalszym ciągu się zmniejsza. Nauczycielowie

zwolnili z obowiązku przybywania do szkoły tych uczniów, którzy mieszkają w zbyt dużej odległości od szkoły. Według zarządzenia kuratorium — zajęcia w szkołach będą przerwane, o ile temperatura zewnętrzna spadnie do 20 stopni poniżej zera, zaś wewnętrzna — poniżej 10 stopni powyżej zera.

Zanotować należy wzmożoną frekwencję w ambulatoriach pogotowia miejskiego, ubezpieczalni i Czerwonego Krzyża. Masowo zgłaszają się ludzie z odmrożonymi uszami, nosami i palcami u rąk i nóg. Wskazana jest jaknajdalej idąca ostrożność.

Mrozy odbiły się na ruchu ulicznym, który jest minimalny. Ludzie wychodzą na ulicę tylko dla załatwienia najpilniejszych spraw. Notowany jest również spadek frekwencji w lokalach publicznych. (f).

HENNESSY

Nazwa ta ustaliła renomę koniaku! Koniak HENNESSY słynie od wielu lat na całym świecie. Do nabycia w firmach: Artur Zielke, Piotrkowska 152, Adolf Druse, Piotrkowska 93, oraz w pierwszorzędnym handlach win i restauracjach.

Absolwenci szkół nowego typu

otrzymają w tym roku pierwsze t. zw. „małe“ matury. — Czy od- będą się egzaminy końcowe. — Jakże licea będą uruchomione

W bieżącym roku nastąpi realizacja ostatniego etapu reformy szkolnictwa średniego, rozpoczęta przed czterema laty. Nowego typu gimnazja czteroklasowe wydadzą w tym roku pierwsze świadectwa swym absolwentom, którzy z kolei będą mogli starać się o przyjęcie do liceów dwuklasowych, zastępujących dawne 7 i 8 klasy gimnazjalne.

Sprawa ta interesuje w wysokim stopniu najszersze koła rodziców i uczniów. Mimo bowiem, iż do końca roku szkolnego pozostało już tylko pięć miesięcy, dotychczas nie wyjaśniono urzędowo, jak przedstawiać się będzie zakończenie roku, czy absolwenci będą musieli zdawać egzaminy końcowe i jakie, czy świadectwa ich będą równoznaczne z t. zw. małą maturą i na jakich warunkach przyjmowani będą do liceów.

Na podstawie źródłowych informacji, jakich zasięgnęliśmy w tej sprawie rozporządzenie ministra W. R. i O. P. ukazać się ma w połowie lutego. Regulować ono będzie wszystkie niewyja-

śnione dotąd kwestie. Już dziś jednak możemy podać garść interesujących szczegółów.

A więc egzaminy końcowe mają być przewidziane tylko w wyjątkowych wypadkach. O ile uczniowie wykazywać będą w ciągu roku dostateczne postępy — otrzymają świadectwa wyłączenie na podstawie ocen nauczycielskich z całego roku. O ile jednak z jakichkolwiek przedmiotów oceny będą niedostateczne — zarządzone będą egzaminy.

Świadectwa, które po raz pierwszy uzyskają uczniowie w roku bieżącym, nie będą nosiły nazwy „małych matur“ — jednak będą odpowiadały temu pojęciu. Świadectwo z ukończenia 4-klasowego gimnazjum będzie wystarczające dla uzyskania ulg w wojsku, dla otrzymania stanowisk na niższych szczeblach administracyjnych i t. d. oraz dla wstąpienia do liceum, bez jakichkolwiek dodatkowych egzaminów, o ile uczniowie będą chcieli kontynuować naukę.

W tej chwili ustala się na terenie

ministerstwa typy wszystkich liceów, jakie powołane zostaną do życia w końcu bieżącego roku szkolnego.

M. in. informują nas, że w większych miastach mają być założone licea administracyjno-ubezpieczeniowe, których zadaniem byłoby praktyczne i teoretyczne przygotowanie młodzieży do służby w administracji państwowej, samorządowej i w zakładach ubezpieczeń społecznych. Licea te będą m. in. korzystać z wykładowców, których dostarczą ZUS, zakład ubezpieczeń wzajemnych, Instytut społeczny i t. d.

Dla Łodzi duże znaczenie będzie miało założenie liceów kupieckich, w których młodzież otrzyma doskonale przygotowanie do sprawowania zawodu ku pieckiego wzgl. pracy w zakładach i przedsiębiorstwach handlowych. Prócz przedmiotów ogólnokształcących w liceach tych wykładane będą arytmetyka i geografia handlowa, prawo handlowe, księgowość, pisanie na maszynie, stenografia i t. d. (f)

Z dziejów Łodzi

Dnia 20-go stycznia 1816 roku opublikowany został dekret Namiestnika Królestwa Kongresowego o pierwszym podziale terytorialnym i administracyjnym Królestwa na Województwa i Obwody. Podział ten reguluje po raz pierwszy w dziejach Łodzi przynależność rodzącej się Łodzi do Województwa Mazowieckiego i Obwodu Łęczyckiego, jako że w onym czasie właśnie Łęczyce upatrzone na ośrodek przemysłu sukienicznego. Dopiero w roku 1820 jeden z podwójnych Łodzi (obok Staszica i ks. Łubickiego) Rajmund Rembelski, w czasie podróży inspekcyjnej upodobał sobie Łódź. Rembelski bardzo energicznie zabrał się do dzieła, mającego na mokradłach i wśród lasów stworzyć oaze przemysłu, nie cofał się przy regulacji miasta przed stosowaniem represji wobec obszarników okolicznych, między innymi żądając kary na obszarnika Lubowieckiego, który nie chciał przepuścić traktu handlowego przez swe tereny, pisał do Namiestnika: „Jestem wielkim wrogiem czynnika anarchii, który pograżył naród w otchłań niewoli“.

KRONIKA

Styczeń 20 Środa

Dziś Fabjana
Jutro Agnieszki P. M.

Wschód słońca	7.38
Zachód słońca	16.—
Wschód księżyca	10.43
Zachód księżyca	1.23
Długość dnia	8.29
Przybyło dnia	—36

Krótkie wiadomości

100 ODCZYTÓW wygłoszonych zostanie w Łodzi w związku z akcją propagandową p. t. „Dzień Polaka z zagranicy“. W czwartek o godzinie 6-iej po poł. w salę konferencyjną zarządu miejskiego odbędzie się pierwsze posiedzenie organizacyjne koła prelegentów, na którym wybrane zostaną tematy do tych odczytów.

SZKOLENIE PRZECIWOŻAROWE kierowników fabryk łódzkich rozpoczęło się w marcu b. r. Szkolenie odbywać się będzie pod kierownictwem instruktorów straży pożarnej i obejmować będzie w pierwszym rzędzie sposób kierowania robotnikami na wypadek pożarów oraz zapobiegania nieszczęśliwym wypadkom.

OSWIETLENIE NUMERÓW POLICYJNYCH domów łódzkich jest obowiązkowe od chwili zapadnięcia zmrzoku. Funkcjonariusze policji otrzymali zarządzenie przeprowadzenia skrupulatnej kontroli wszystkich domów. Winni zaniedbania tego obowiązku pociągani będą do odpowiedzialności karno-administracyjnej.

LUSTRACJA TARGOWISKA na pl. Boerzera (Zelony Rynek) przeprowadzona została wczoraj z polecenia starosty grodzkiego. Lustracja wykazała szereg uchybień sanitarnych, wobec czego pociągnięto do odpowiedzialności kierownika targowiska, wyznaczonego przez zarząd miejski. Stanie on dziś przed sądem starostwiskim.

BEZPŁATNE BILETY wstępu na ślizgawki dla niezamożnej młodzieży szkolnej otrzymał urząd wychowania fizycznego zarządu miejskiego. Dziennie korzysta może z bezpłatnych biletów 200 osób na lodowiskach, dzierżawionych od zarządu miejskiego.

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto II urzędować będzie w dniu 26 b. m. w biurze wydziału wojskowego zarządu miejskiego przy ul. Piotrkowskiej Nr. 165. Stawić się winni mężczyźni rocznika 1915 i starsi, zamieszkał w obrębie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji, którzy dotąd nie spełniali tego obowiązku.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują nast. apteki:
H. Duszkiewiczowa (Zgierska 87), J. Hartman (Brzezińska 24), J. Hiszpański (Plac Wolności 2), A. Perelman i S-ka (Cegielniana 32), J. Cymer (Wólczańska 37), W. Danielecki (Piotrkowska 127), F. Wójcicki (Napiórkowskiego 27).

Czarne gwiazdy Ameryki
na czele programu
Mack i Twins
w „Tabarinie“

SPORT

Dokoła rozgrywek o puchar im. Ś.p. Landecka

Donosiliśmy już o proteście założonym przez sekcję bokserka WIMY w związku z meczem I.K.P. — WIMA o puchar ś. p. dyr. Landecka. Protest WIMY został przez władze bokserkie odrzucony i mecz zweryfikowany został zgodnie z osiągniętym wynikiem.

Odnosnie spotkania Kruscheender — Sokół, które zakończyło się wynikiem remisowym 8:8, nakazał Wydział Sportowy powtórzenie meczu w sobotę, dnia 30-go b. m. w Łodzi.

Z różnych dziedzin

Trener atletyczny P.Z.A. p. Földack po kilkutygodniowym pobycie w Łodzi, opuścił wczoraj nasze miasto.

Łódzkie władze kolarskie uruchamiają przy poparciu Okręgowego Urzędu W.F. i P.W. sześciotygodniowy kurs sanitaro-ratowniczy dla kolarzy.

Kursy żyłwiarskie Ośrodka W. F.

Ośrodek Wychowania Fizycznego uruchomił na doskonałym lodowisku helenowskim kursy żyłwiarskie dla początkujących i zaawansowanych. Nauka żyłwiarska prowadzona jest przez specjalnie zaangażowanego instruktora. Zapisy przyjmuje kancelaria Ośrodka W. F.

Nowe władze klubu IKP

O odbyło się walne zebranie klubu IKP, które na prezesa ponownie wybrało przez akklamację dyr. J. Wolczyńskiego.

Poza tym do zarządu zostali wybrani: pp. dyr. Fleischer, dyr. Lamprecht, Szmidi, Gąsior-kiewicz, Sikorski, Tarasiewicz, inż. Wolczyński, Ejme, Taubwurel junior, Krzemień, Matwin i Jancz.

Przed meczem IKP—KSZO

W związku z meczem bokserkim rewanżowym I.K.P. — K.S.Z.O. o mistrzostwo drużynowe Polski, który odbędzie się najbliższej niedzieli o godz. 11.30 przed poł. w sali Teatru Polskiego przy ul. Cegielnianej Nr. 27, dowiadujemy się, że kierownictwo sekcji bokserkiej I.K.P. postanowiło poczynić w wagach pewne przesunięcia. Definitywny skład drużyny łódzkiej ustalony będzie w dniu dzisiejszym.

Sędzią ringowym meczu będzie p. Zapłotka z Poznania, a punktować będzie p. Łukasiewicz (Poznań). Delegatem P.Z.B. będzie p. Werwiński. W wypadku zwycięstwa K. S. Z. O. I.K.P. walczyć będzie w niedzielę, 31-go b. m. w Łodzi z poznańską Wartą. Tego samego dnia odbędzie się również mecz H.C.P. — Okęcie w Poznaniu.

Kalendarzyk dalszych meczów o mistrzostwo drużynowe Polski został obecnie przez P. Z.B. ustalony następująco: 7-go lutego; Okęcie — Warta w Warszawie i H.C.P. — I. K. P. w Poznaniu; 28-go lutego; Warta — H. C. P. w Poznaniu i Okęcie — I.K.P. w Warszawie; 7-go marca; Warta — I.K.P. w Poznaniu i Okęcie — H.C.P. w Warszawie; 14-go marca; Warta — Okęcie w Poznaniu i I.K.P. — H.C.P. w Łodzi; 4-go kwietnia; H.C.P. — Warta w Poznaniu i I.K.P. — Okęcie w Łodzi.

Nasz reporter zanotował:

W swym własnym mieszkaniu przy ul. Piotrkowskiej Nr. 255 odebrała sobie wczoraj życie 32-letnia Maria Kryszczak. Desperatka, korzystając z nieobecności domowników, zamknęła się w mieszkaniu i powiesiła na sznurze umocowanym do haka w ścianie. Gdy najbliżsi nieszczęśliwej przybyli, było już za późno. Lekarz stwierdził zgon. Ciało zabezpieczono na miejscu. Przyczyny rozpaczyliwego kroku nie zostały narazie ustalone.

Większej dozy esencji octowej zażyła w swym własnym mieszkaniu przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 178 Maria Dolecka, lat 24, bezrobotna. Lekarz pogotowia stwierdził stan ciężki i skierował desperatkę do szpitala w Radogoszczu. Powodów rozpaczyliwego kroku narazie nie ustalono.

Na ulicy Zgierskiej potracony został przez samochód 53-letni Izrael Mittler, zamieszkały przy ulicy Zawiszy Nr. 2. Lekarz pogotowia stwierdził powierzchowne obrażenia i skierował poszkodowanego do szpitala.

W bramie domu przy ulicy Franciszkańskiej Nr. 28 w wypadku przy pracy doznał złamania kości w stopie lewej nogi 28-letni Wiktor Krajewski, któremu na nogę spadła ciężka belka. Poszkodowanego opatrzył i skierował do leczenia lekarz pogotowia.

Na Placu Wolności potracona została przez samochód 27-letnia Hela Hendzeles, mieszkanka Sieradza. Lekarz pogotowia orzekł dotkliwe obrażenia ogólne i skierował poszkodowaną do szpitala.

Stanisław Borowski i Józef Niepsuj w bóje na noże przy ulicy Polowej Nr 5 zadali sobie nawzajem okaleczenia głowy, piersi i rąk. Niepsuj skierował lekarz pogotowia do szpitala, Borowski pozostał na miejscu.

Do mieszkania Władysławy Mikołajczyk przy ulicy Blacharskiej Nr. 13 włamali się złodzieje i skradli garderobę oraz bieliznę, wartości 800 złotych.

Z mieszkania Anny Kozłowskiej przy ulicy Cegielnianej Nr. 3 nieznana kobieta skradła suknie i chustki, wartości 100 zł.

W obu wypadkach zarządzono dochodzenie.

Nowe władze miejskie w Łodzi

Decyzja ministerstwa będzie ogłoszona w połowie lutego

Protokół wyborczego posiedzenia rady miejskiej, na którym wyłoniono nowy zarząd miejski — dokonano wyboru prezydenta i wiceprezydentów oraz ławników, znajduje się jeszcze, jak nas informują, w wydziale samorządowym urzędu wojewódzkiego.

Urząd wojewódzki zwrócił się już do pp. Barlickiego, Dratwy, Szewczyka i Walczaka o dostarczenie dokumentów, stwierdzających kwalifikację do objęcia stanowisk zawodowych członków zarządu miejskiego, w myśl przepisów ustawy samorządowej. Do tej chwili odnośne dokumenty jeszcze nie zostały „skompletowane”.

10 tysięcy obiadów dziennie

wydawać będą kuchnie dla bezrobotnych

Wczoraj odbyło się, pod przewodnictwem prezydenta Godlewskiego posiedzenie wydziału wykonawczego komitetu pomocy zimowej. Na posiedzeniu omówiono szczegółowo dotychczasową działalność komitetu, podkreślając, iż w miarę zwiększenia się wpływów rozszerza się również zakres pomocy udzielanej najbardziej potrzebującym. Ponieważ obecnie komitet grodzki może liczyć na dalsze znaczniejsze wpływy z komitetu wojewódzkiego, należy zakreślić nowy plan działalności.

W wyniku dyskusji postanowiono, że ilość bezpłatnych obiadów, które wydawano dotychczas zwiększona zostanie do 10.000 dziennie. Postanowiono również rozszerzyć zakres dokarmiania dzieci w szkołach powszechnych — obecnie dożywiać się będzie 6500 dzieci dziennie.

Następnie uchwalono, by dla odciążenia kuchni, wydających bezpłatne obiady, rodzinom większym, składającym

się najmniej z 6 osób, wydawać żywność w naturze oraz zwiększone racje węglowe, aby mogły one przyrządzać sobie obiady w domach.

Rozdawnictwo węgla na miesiąc luty nastąpi w końcu bieżącego miesiąca.

W związku z uchylaniem się niektórych osób od świadczeń na rzecz akcji pomocy zimowej, komitet postanowił jeszcze zaapelować do nich, aby w rozmiarze doniesłej akcji nie wprowadzały dysonansów, które odbić się mogą na najbardziej potrzebujących.

W końcu ustalono termin koncertu, o którym wczoraj donosiliśmy. Odbędzie się on w nadchodzącą niedzielę, 24 b.m. w sali Filharmonii o godz. 4 po poł. Dochód przeznaczony został całkowicie na akcję pomocy zimowej. Wystąpią z koncertem na dwóch fortepianach siostry — słynna pianistka z Lipska Halina-Neuman Szulzynger oraz pianistka warszawska — Ada Neuman. (i).

Pożary na tle mrozu

Wybuch gazu przy ul. Piotrkowskiej 33. — Ostrożnie z piecykami i rozgrzewaniem rur

Przy ul. Piotrkowskiej 33, wybuchł wczoraj pożar wyjątkowy.

W domu zamieszkałym w rurociągach wodociągowych. Właściciel nieruchomości, Jankiel Blum, zaangażował ślusarza, który z pomocnikami w godzinach popołudniowych wszedł do piwnicy, by przy pomocy maszyny spirytusowej, podgrzać rury i doprowadzić je do odtajania.

W chwili, gdy odkręcony został korek od rury dwucalowej — strzelił ku obu rzemieślnikom potężny słup ognia. Okazało się, że zamiast rury wodociągowej, ślusarz odkręcił główną rurę gazową. Płomień plonący pod znacznym ciśnieniem gazu sięgały dwumetrowej długości.

Od ognia zajęło się drzewo w piwnicy. — Na miejsce przybył II oddział straży. Dopływ gazu został zamknięty i ogień po blisko godzinnej pracy ugaszono. — Straży są stosunkowo nieznaczne.

Pożar ten winien być ostrzeżeniem dla tych wszystkich, którzy bez odpo-

wiednich kwalifikacji w obliczu mrozów zabierają się do podgrzewania rur.

Paliko się wczoraj ponadto nad ranem przy ul. Rokicińskiej 28, w składzie drzewa H. Borenbucha, gdzie od rozżarzonego piecyka zajęły się wióry na podłodze. Ogień rozszerzał się szybko i groził przerzuceniem się na sąsiednie szopy. Pożar został ugaszony przez III i X oddział straży. Straży są w tym pożarze stosunkowo poważniejsze.

Ponadto w fabryce Pilicera przy ul. Sienkiewicza 61, również podczas podgrzewania tym razem rur od centralnego ogrzewania, wybuchł pożar, który ugasiły trzy oddziały straży po dwugodzinnej pracy i wreszcie szybko ugaszono został pożar w domu przy ul. Piotrkowskiej 209, gdzie od wadliwego przewodu kominowego zapaliła się belka w suficie.

Straż pożarna w okresie mrozów ma obecnie, jak corok, wiele pracy. (i)

Lustracja fabryk w Ozorkowie

Pociągnięto do odpowiedzialności 35 przemysłowców. — Memoriał sezonowców

Inspektor pracy przeprowadził lustrację fabryk w Ozorkowie. W wyniku lustracji pociągnięto do odpowiedzialności 35 właścicieli fabryk.

Wczoraj referat karny inspekcji pracy ukarał ich grzywnami od 25 do 100 złotych.

Po za tym inspekcja pracy zarządziła obostrzony nadzór nad fabrykami ozorkowskimi.

Wczoraj odbyła się konferencja z przedstawicielami przemysłu zarobkowego w Aleksandrowie w sprawie zawarcia jednolitej umowy zbiorowej dla okręgu łódzkiego. Konferencja nie dała jednak pozytywnego rezultatu.

Związki zawodowe robotników se-

zonowych postanowiły wystosować do władz centralnych memoriał w sprawie nowego sezonu 1937 roku. W memoriale tym związki wskażą, że co roku sezon opóźniał się przez nieprzygotowanie z góry materiałów budowlanych oraz wskutek spóźnionego przydziału kredytów. Wobec powyższego proszą one o wcześniejsze zarządzanie przygotowań, aby na dzień 1 kwietnia nie było już żadnych przeszkód do podjęcia pracy.

Dziś odbędzie się w Inspekcji pracy konferencja w sprawie nowego zatargu w szpitalu dla umysłowo-chorych w Kochanówku. Zatarg wynikł z tego powodu, iż dyrekcja szpitala, mimo podpisania umowy zbiorowej, oświadczyła, że nie wprowadzi 8-godzinnego dnia pracy.

**Dwa razy daje, kto szybko daje...
Muszą o tym pamiętać ci wszyscy, którzy
zadeklarowali ofiary dla bezrobotnych.
KONTO P.K.O. 70.200 „POMOC ZIMOWA”**

TEATR

MUZYKA SZUKA

Łódź w hołdzie

mistrzowi Ludwikowi Solskiemu

Ludwik Solski, najświetniejszy polski artysta, posiada trwałą kartę w dziejach polskiego teatru. Zgórą lat 60 pierzył publiczność mistrzostwem swą wspaniałej gry, stwarzając szereg niezapomnianych kreacji.

Jako reżyser wychował trzy pokolenia aktorskie — jako dyrektor teatru wprowadził na scenę polską szereg najbardziej wartościowych arcydzieł takich pisarzy jak: Stanisława Wyspiańskiego, Rittnera, Rydla, Tetmajera, Rostworowskiego, waleń przyczyniając się do rozwoju polskiego scenopisarstwa. Mistrz Ludwik Solski, który już teraz przeszedł do legendy jako symbol niespożytej pracowitości i aktorskiego geniuszu. Jest w obecnej chwili najbardziej zasłużonym artystą polskim. Owocny trud jego życia 60-letniej działalności oceniła cała Polska, a miasta Kraków, Lwów i Poznań nadały Mu godność Honorowego Dyrektora Teatru.

Obecnie godność tę nadał Ludwikowi Solskiemu również i Zarząd m. Łódzi. Dziś w środę podczas przedstawienia „Fryderyka Wielkiego” odbędzie się roczysty akt wreczenia zasłużonemu artyście odpowiedniego dyplomu.

Udział w uroczystości tej wezmą reprezentanci władz państwowych i komunalnych oraz cała kulturalna Łódź, która odda hołd zasługom mistrza polskiej sceny.

Początek przedstawienia, z którym związana jest podniosła ta uroczystość o godz. 8.30 wiecz.

TEATR MIEJSKI.

Ostatnie występy Janiny Kulczyckiej w Teatrze Miejskim po cenach niższych.

Jutro, w czwartek i w piątek ostatnie występy w wykonaniu komedii muzycznej „Wielka woda” w Grand-Hotelu, w której zasłużone oklaski zbiera popularna primadonna teatrów warszawskich Janina Kulczycka wraz z Ankwicówną Więckowską i Korwinem. — Ceny na te występy niskie.

W próbach ciesząca się powodzeniem scenach europejskich, amerykańskich i polskich komedia „Roxy” Barry Connerta.

TEATR POPULARNY.

(Ogrodowa 18)

Dziś, w środę i dni następnym o godz. 8 i 9 wieczorem znakomita sztuka Gabrieli Zapolewskiej „Ich czworo” z W. Łuczyką, B. Bronowską, J. Gosławską, K. Leszczyńskim i K. Wiatrem na czele.

W próbach ciesząca się powodzeniem scenach europejskich, amerykańskich i polskich komedia „Roxy” Barry Connerta.

TEATR POLSKI

(Cegielnian 27)

Dziś, w środę, 2-go stycznia b. r., o godz. 8.30 wieczorem „Czarujący chłopiec”, najpiękniejsza komedia muzyczna sezonu zdobywa coraz większe powodzenie, dzięki przepięknemu kostiumom, dekoracjom oraz dzięki wspaniałemu zespołowi z Tołą Mankiewiczówną, Aleksandrem Zabczyńskim i Zygmuntem Tokarskim na czele.

W przygotowaniu „Bunt w domu poprawy” w opracowaniu znakomitego reżysera Karola Borowskiego.

WYSTAWA OBRAZÓW I PORCELANY.

Otwarta przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 104 wystawa artystek malarzek: E. Godlewskiej (obrazy), J. Kwapiszewskiej (obrazy), F. Ebnowej (artystycznie malowana porcelana) i M. Mogilnickiej (wazskiewiczowej (malarstwo na szkle) cieszy się w dalszym ciągu uznaniem i powodzeniem.

Wystawa zasługuje na poparcie, gdyż stała na wysokim poziomie artystycznym, a całkowity dochód z wejścia artystki przeznaczyły na komitet dożywiania dzieci przy miejskiej radzie szkolnej.

Zwiedzać wystawę można codziennie od godziny 10-ej do 22-ej.

„JEJ PIERWSZA MIŁOŚĆ...”

Na ekranie kina „Casino” ujrzymy dziś najpiękniejszą parę kochanków, Roberta Taylora i Lorette Young w cudownym filmie, pełnym najsłynniejszej poezji i wzruszeń p. t. „Jej pierwsza miłość”.

Robert Taylor i Loretta Young, najpiękniejsza para artystów Hollywoodu w filmie tym dzięki wspaniałym kreacjom wywołała zachwyt milionów widzów.

Boski kochanek, najpiękniejszy aktor — Robert Taylor, i cudowna arcykobieca gwiazda — Loretta Young — to najpiękniejszy team miłośny ekranu.

Robert Taylor i Loretta Young po raz pierwszy razem w najlepszym filmie miłosnym naszych czasów, w czarującym romansie, pełnym słońca, miłości i pogodnego humoru — „Jej pierwsza miłość” — to uczta dla oczu i uszu!

Dzisiejsza premiera w kinie „Casino” zgromadzi elitę naszej publiczności.

Reichswehra przeciw gen. Goeringowi

Niemiecki sztab generalny nie popiera koncepcji politycznej hitlerowców. — Dwie „orientacje”: wschodnia i zachodnia. — Bez masła nie ma „nastroju”

(x) Istnieje tradycja, aby na początku nowego roku zajmować się przepowiedniami, stawianiem horoskopów i podnoszeniem rabka tajemnicy, zakrywającej przyszłość. Miesiące grudzień i styczeń każdego roku przynoszą wiele materiału z tej dziedziny. Szczególnie zainteresowanie jednak, w całej Europie, wywołała książka autora niemieckiego, Ernsta Henrie, wydana w Londynie p. t. „Hitler przeciwko Rosji”.

Ernst Henrie wysuwa następującą tezę: W Niemczech istnieją obecnie dwa kierunki, dwie koncepcje, które reprezentują odmienne stanowiska, jeśli chodzi o stosunek do Rosji Sowieckiej. Jeden kierunek dąży do porozumienia z Rosją i nawet do najściślejszej współpracy z nią. Popierany on był przez dawnych wojskowych i politycznych działaczy, jak nprz. zmarłego twórcę

Reichswehry generała von Seeckta, Rathenaua, Stresemanna i t. d. Twórcami drugiego kierunku, hołdującego agresji w stosunku do Rosji byli generałowie Hoffmann i Ludendorff, którzy raczej skłaniali się do idei całkowitego porozumienia z Francją, nawet droga jak najdalej idących ustępstw i ofiar, byle pozyskać we Francji sojusznika przeciwko Rosji.

Poza tymi dwoma kierunkami istnieje jednak jeszcze trzeci, którego twórcą jest generał Goering. Polityka wielkich zbrojeń jest jego polityką i kierunkiem, który on reprezentuje, streszcza się w poglądzie, że w razie wojny, Niemcy nie potrzebują sojusznika ani w Rosji ani we Francji, gdyż będą mogli skutecznie prowadzić operacje wojenne na kilku frontach.

Henrie podkreśla, że przy ocenie

tych wszystkich możliwości, wysuwają się na plan pierwszy dwa zagadnienia: wojskowe i gospodarcze. Do roku 1914 Niemcy uważane były, pod względem gospodarczym, za pierwsze państwo w Europie. Te hegemonie przemysłowa straciły one jednak po roku 1914. Przytaczając dane cyfrowe autor niemiecki dochodzi do konkluzji, iż siły przemysłowe Niemiec i ZSRR są w chwili obecnej równe. Niezależnie od tego, ZSRR posiada przewagę pod względem liczby ludności i posiadanych surowców.

Czy jednak można sobie wyobrazić wojnę niemiecko-rosyjską, całkowicie izolowaną? Henrie twierdzi, że pokój w Europie jest niepodzielny. Gdy wybuchnie wojna w jednym punkcie Europy, jej płomień przetrzuci się musi również na inny punkt. Niezależnie od paktów i sojuszków, w dzisiejszym układzie stosunków międzynarodowych nie można liczyć na wojnę jednego przeciwko jednemu.

Henrie twierdzi, że niemiecki sztab generalny zdaje sobie z tego dobrze sprawę i dlatego jest w opozycji do polityki Goeringa, który forsuje kolosalne tempo zbrojeń. Sztab generalny niemiecki, który z entuzjazmem przyjął ustawę o wprowadzeniu powszechnego obowiązku służby wojskowej i który z zapalem dąży do ponownego przywrócenia potęgi armii niemieckiej, nie życzy sobie jednak, aby odbywało się to w takim tempie, jak obecnie, oraz pod hasłem zbrojnej rozprawy z kimkolwiek.

Niemiecki sztab generalny jest zdania, że realizacja hasła „armaty ważniejsza są niż masło” nie wytrzyma próby życia. Kraj, w którym brak tłuszczów w czasie pokoju, nie ma potrzebnego nastroju dla prowadzenia wojny.

To też Henrie dochodzi do następujących wniosków:

— Nie obawiajcie się wojny. Wbrew zamiarom kierownictwa partii narodowo-socjalistycznej, wbrew polityce Goeringa — niemiecki sztab generalny nie dopuści do żadnej awantury, gdyż ma zupełnie inne podejście do tej sprawy.

Dlaczego mimo to w Niemczech odbywają się tak gwałtowne zbrojenia? Dlaczego nikt nie mówi „veto”? Henrie wskazuje, że reńskie miasto przemysłowe Oberhausen jest wymowną ilustracją tego, co dzieje się w Niemczech. W grudniu w Oberhausen wstrzymano wszystkie roboty budowlane, ponieważ zabrakło żelaza. Jest to tym dziwniejsze, że Oberhausen jest centrum niemieckiego przemysłu żelaznego. Pracują tam na trzy zmiany olbrzymie zakłady i huty, zatrudniające 40.000 robotników. Zabrakło żelaza dla celów budowlanych, ponieważ cały zapas zabrano dla celów wojennych.

Dlaczego tak się dzieje? Na to pytanie Henrie odpowiedzi w swej książce nie daje. B. Or.

Nerwy ze stali

przypadłyby się w obecnych czasach. Gdy system nerwowy jest wzburzony a bezsenność nie pozwala wam wypocząć, pamiętajcie o ziołach magistra Wolskiego ze znak. ochr. „Pasiverosa”, zawierających Passiflore (Kwiat Meki Pańskiej) — roślinę o właściwościach uspakajających. Łąco-

dzą one zaburzenia systemu nerwowego: nerwice serca, bóle i zawroty głowy, uczucie niepokoju oraz sprowadzają krzepcy, naturalny sen nie powodując przyzwyczajenia. — Wytwórnia: Magister Wolski, Warszawa, Złota 14.

Krowa, która waży za dużo...

charakterystyczny wypadek na tle nowej ustawy o uboju rytualnym

Na tle ograniczeń ubojowych, polegających na przydzieleniu każdemu rzeźnikowi ściśle określonego kontyngentu mięsa rytualnego, wynikają raz po raz tragicomiczne sytuacje. Fakt jednak, jaki miał miejsce wczoraj, wykazał aż nazbyt dosadnie, jak mało realne są niektóre przepisy nowej ustawy o uboju.

Do rzeźni bałuckiej przyprowadził wczoraj do uboju krowe rzeźnik Izrael Drejtus. Gdy krowe zważono, obecny lekarz weterynarii odmówił zezwolenia na ubój, motywując tym, że krowa waży o 22 kg. więcej, aniżeli wynosi kontyngent tej właściciela na miesiąc styczeń. Próżno tłumaczył rzeźnik, że

nie ma co z krową zrobić, albowiem w myśl ustawy odsprzedać mu jej nie wolno. Wszelkie perswazje były bezskuteczne. Lekarz nadzorujący wydał decyzję, iż krowa ta winna czekać aż do 1 lutego na ubój, aby zaliczona ją na kontyngent lutowy.

Fakt ten zakrawałby na żart, gdyby nie był prawdziwy. Sytuacja rzeźnika jest taka, że niema on obecnie mięsa do sprzedaży na dwa tygodnie styczenia, a musi nadto — albo żywić krowe, czekając na dzień 1 lutego, albo też poprostu głodzić ją aby doprowadzić jej wagę do wymaganego „kontyngentu”. Fakt ten nie wymaga komentarzy. (i)

Koszty utrzymania w r. 1936

były takie same, jak w r. 1935. — Czy można utrzymać rodzinę za zł. 4.70 dziennie

Wskaźnik zmian kosztów utrzymania, który notowany jest każdego miesiąca przez komisję istniejącą przy urzędzie wojewódzkim, jest zasadniczo podstawą do normowania płac i z tego względu prowadzona jest bardzo ścisła kontrola wahań drożyzny.

Wydział statystyczny zarządu miejskiego opracował dane porównawcze, dotyczące ostatnich lat, z których wynika, że mimo stosunkowej drożyzny, koszty utrzymania w Łodzi w roku 1936 były takie same jak w roku 1935. Pochodzi to stąd, iż spadek cen na początku 1936 roku był tak znaczny, że

zrównoważył się z wzrostem cen w końcu 1936 roku.

W styczniu 1936 ceny spadły o 2,25 proc., w lutym spadły o 1,13 proc., w marcu o 1,06 proc., w kwietniu wzrosły o 0,35 proc., w maju wzrosły o 1,90 proc., w czerwcu — o 0,06 proc., w lipcu — o 0,60 proc., w sierpniu ceny znów spadły o 1,25 proc., we wrześniu podniosły się o 1,25 proc., w październiku — o 2,39 proc., w listopadzie — o 0,28 proc., w grudniu — o 0,25 proc., Przeciętny koszt utrzymania w roku 1936 wynosił zł. 4.70 dla czteroosobowej rodziny dziennie. (i)

Niezwykła kariera akrobaty

Nieprawdopodobnie odważne wyczyny Eddie Polo. — W roku 1930 był w Łodzi

Do dziś dnia pamiętają wszyscy miłośnicy kina niezwykłego aktora-akrobata Eddie Polo, który przez szereg lat zdumiewał swoją szaloną odwagą i nieprawdopodobnymi wprost wyczynami. Eddie Polo rozpoczął swoją karierę w cyrku słynnego „króla reklam” Barnuma, z którym jeździł po całym świecie przez długie lata. Dostał się potem do amerykańskiej wytwórni filmowej Universal, której stał się naczelnym gwiazdorem. Po wielu latach znużył mu się pobyt w Ameryce, przyjechał więc do Niemiec i do Anglii, gdzie produkował filmy na własny rachunek. Równocześnie występował na rozmaitych sce-

nach, a w r. 1930 grał skecze w Warszawie, w Łodzi i w Katowicach. W ciągu swojej niebezpiecznej kariery ranny był 35 razy. Dzisiaj liczy Eddie Polo 62 lata. Ze swoich wyczynów zrezygnował już zupełnie.

W chwili obecnej jest dzierżawcą bufetu w jednym z największych teatrów wiedeńskich, a prasa podała ostatnio, że zamierza poświęcić się teatrowi w charakterze dyrektora. W wywiadzie udzielonym wiedeńskiemu dziennikarzom, Eddie Polo oświadczył, że będzie to chyba najbardziej niebezpiecznym z jego dotychczasowych zawodów.

Pierwsze posiedzenie komisji finansowo-budżetowej

Prez. Godlewski wyznaczył już wczoraj pierwsze posiedzenie komisji finansowo-budżetowej.

Odbędzie się ono w czwartek 21 b. m. o godz. 7 w sali posiedzeń zarządu miejskiego. Na porządku dziennym znajdują się dwa wnioski zarządu miejskiego, o których donosiliśmy w dniu wczorajszym, mianowicie w sprawie zaciągnięcia pożyczki 1.900.000 zł. na pokrycie niedoboru budżetowego oraz upoważnienie zarządu miejskiego do przeroszenia poszczególnych sum w wykonywaniu obecnie budżecie z jednego działu do drugiego. Sprawa ta miała się znaleźć na porządku dziennym wczorajszego posiedzenia rady miejskiej, w ostatniej jednak chwili zdecydowano przekazać ją komisji budżetowej. Poza tym na porządku dziennym znajduje się szereg spraw dotyczących przyjęcia darowizn gruntów i zakupu nieruchomości. (i)

Zmiany personalne w samorządzie

Dotychczasowy naczelnik urzędu przemysłowego I instancji zarządu miejskiego inż. Berliner, mianowany został kierownikiem inspekcji dźwigów przy wydziale technicznym.

Naczelnikiem urzędu przemysłowego przemianowanego na wydział przemysłowy mianowany został z dniem 1 lutego b. r. inż. Stanisław Przeździecki, znany działacz na terenie stowarzyszenia techników w Łodzi.

Numer policyjne domów muszą być oświetlone

Starostwo grodzkie przypomina, iż w myśl zarządzenia p. wojewody z dn. 19.1.1931 r. o „ochronie dróg publicznych (par. 108) numery policyjne posesyj z nastaniem zmroku muszą być oświetlone.

Organ policyjne otrzymały polecenie z zarządzenia, czy zarządzenie to jest w całości przegane, winni zaniechania w będą podlegani do odpowiedzialności karnej.

Kasjarze w gimnazjum

Zuchwałe włamanie w Tomaszowie Mazowieckim

Nie ujści dotąd sprawy dokonali zuchwałego włamania w Tomaszowie Mazowieckim do gimnazjum humanistycznego. Z łącznicy rozpruli rakiem kasę ogniotrwałą, skradli 1600 zł. w gotówce, stanowiące własność gimnazjum oraz 600 zł. z funduszu koła rodzicielskiego, obligacje pożyczki narodowej na 2800 zł. oraz listy oszczędności, należące do nauczycieli i ich rodzin.

Władze wdrożyły dochodzenie i zatrzymały trzech podejrzanych. (i)

Trockista skazany

na 10 miesięcy więzienia

Przed sądem okręgowym odnowił wczoraj 20-letni Stefan Gołab, oskarżony o wydanie publikacji p. t. „Wolne Słowo”, której treść mogła wywołać niepokój publiczny.

Sprawa jest niezwykła o tyle, że oskarżony zamierzał wystąpić w Łodzi, jako reprezentant trockistów, a jego jedyną rolę miała być wykładnią programową tej grupy oraz miała zawierać ataki na komunistów-stalinowców.

Oskarżony wydrukował jedynie siedem egzemplarzy swej jednodniówki i złożył je w starostwie grodzkim do archiwum. Rzec została skonfiskowana, a Gołab — pociągnięty do odpowiedzialności karnej.

Sąd skazał zwolennika trockizmu na 10 miesięcy więzienia. (g)

Losowanie książeczek PKO

Dnia 15 stycznia 1937 roku odbyło się w Centrali P. K. O. w Warszawie 43-cie z rzędu losowanie książeczek premiowane wkłady oszczędnościowe serii I-ej.

Po zł. 1.000 — otrzymała właścicielka na stopniujących książeczek: 3.116, 4.831, 7.466, 14.163, 15.783, 27.306, 28.718, 28.794, 30.599, 36.194, 36.851, 42.190, 43.327, 46.190, 47.215.

№ 4

„KARUZELI”

już ukazał się w sprzedaży i zawiera między innymi dalszy ciąg nowej wielobarwnej serii humorystycznej p. t.

Kiau-Miau, król i królewski dwór

oraz dalszy ciąg nowej powieści p. t. „POCIAG POCIESZNY Nr. 723”.

Cena 10 gr.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 20. stycznia 1937 r.

Dział gospodarczy — tel. 211-60.

Wzrost światowej produkcji przemysłowej

Ogólny wskaźnik wytwórczości przekroczył już poziom r. 1928. — Postępy uprzemysłowienia. — „Młode“ państwa na widowni

Niemiecki instytut badania koniunktury gospodarczych opublikował ostatnio obszerną analizę produkcji światowej w r. 1936. Charakterystyczne są przy tym nietylko przytoczone przez instytut cyfry, świadczące o przełamywaniu kryzysu, ale i wywody o charakterze ogólnym, ilustrujące duże przesunięcia, jakie dokonały się w przemyśle światowym w okresie od ostatniej fali pomyślnej koniunktury t. j. od r. 1927—29. Przesunięcia te znajdują swój wyraz w produkcji surowców mniejszej od wzmożonej działalności przetwórczej przemysłu światowego. Na terenie samej produkcji przemysłowej na plan pierwszy wysunęły się artykuły inwestycyjne oraz wytwórczość związana ze zbrojeniami.

Poza tym niemniej głęboko zarysowały się przesunięcia geograficzne produkcji światowej. Tak więc wiele „starych“ państw uprzemysłowionych, jak Stany Zjednoczone lub kraje bloku złoto, nie mogły dotąd odzyskać swego udziału w produkcji światowej. Iaki reprezentowały w okresie przedkryzysowym. Natomiast zwiększyła się wydatnie produkcja t. zw. „młodych“ krajów (Japonia, Indie Brytyjskie, Chile, Południowa Afryka, Rumunia, Węgry etc.), które na rynkach światowych zajmują coraz mocniejszą pozycję, jakkolwiek proces industrializacji w tych krajach nie osiągnął jeszcze swego punktu szczytowego. Poza tym wzmożła się znacznie wytwórczość surogatów, jak sztucznych włókien, przetworów syntetycznych etc.

Nie należy jednak zdaniem instytutu wysnuwać z tego zbyt dalekoidących wniosków. Stare kraje uprzemysłowione i surowce naturalne posiadają jeszcze wielkie możliwości rozwojowe, ponieważ koniunktura na okres najbliższych lat zapowiada się w gospodarstwie światowym raczej pomyślnie. W każdym bądź razie na okres ten przypaść muszą również dalekoidące przesunięcia strukturalne i geograficzne.

Przechodząc do oceny rozmiarów wytwórczości przemysłowej w roku 1936, instytut stwierdza, że produkcja ta zwiększyła się o 9 procent. Wartość produkcji światowej w roku 1936 ustala instytut na 600 miliardów złotych. Oznacza to poziom o 20 procent niższy w porównaniu z r. 1929, co jednak, zdaniem instytutu przypisać należy jedynie niższemu cenom. Ilościowo natomiast produkcja światowa przemysłu kształtowała się w r. 1936 na poziomie o 15 proc. wyższym aniżeli w pomyślnym 1928 roku. Spożycie przypadające na jednego mieszkańca na świecie wzrosło o 30 proc. w porównaniu do okresu przedwojennego. W ten sposób poziom z r. 1929 został wreszcie osiągnięty.

Z poszczególnych działów przemysłu najsilniej wzrosła wytwórczość prądu elektrycznego, gdyż wynosiła o 50 procent więcej aniżeli w r. 1928. Wzrost wydobycia ropy w analogicznym okresie wyraził się cyfrą 36 proc. Produkcja metali w r. 1936 ustaliła się na poziomie z przed 7 lat, natomiast światowe spożycie metali było znacznie wyższe, gdyż w tym okresie skonsurowane zostały poważne części zapasów. Poważnie zwiększyła się również produkcja przemysłu skórzanego, drzewnego i celulozowego.

Z przemysłów przetwórczych, oczywiście, najkorzystniej kształtowała się koniunktura w produkcji związanej ze zbrojeniami. Tonaż okretów wojennych, znajdujących się w budowie wzrastał od r. 1935 stale i systematycznie, przekraczając w porównaniu do r. 1929 rozmiary produkcji przynajmniej o 50 procent. Ilość samolotów w Anglii, Stanach Zjednoczonych, we Włoszech i Rosji w okresie od 1928 r. do 1936 r. zwiększyła się przeszło dwukrotnie.

Wydatki na zbrojenia w tym okresie zwiększyły się z 15 na 30—35 miliardów marek.

Również i produkcja artykułów spożycia zwiększyła się poważnie: wytwórczość samochodów wzrosła w porównaniu z rokiem 1928 o 17 proc., przemysłu włókienniczego o 15 proc., przemysłu obuwanego o 15 proc., a w przemyśle papierniczym, rozmiary produkcji przekroczyły nawet o 30—40 proc. poziom z r. 1929.

Jednak rozwój produkcji nie we wszystkich krajach rozkładał się jednako. Niektóre przekroczyły już poziom r. 1928, inne jeszcze go nie osiągnęły.

Kraje bloku sterlingowego przekroczyły poziom produkcji z przed 7 lat o 16 procent.

Stany Zjednoczone na skutek swej polityki walutowej i kredytowej odczuły również bardzo poważną poprawę koniunktury.

Stosunkowo mniej korzystnie sytuacja kształtowała się w krajach b. bloku złoto. Produkcja Francji w r. 1936 kształtowała się o 29 proc. niżej, aniżeli w r. 1929, produkcja Polski o 28 proc., Holandii 33 proc., Belgii i Czechosłowacji 30 proc.

Wyrównanie bilansu płatniczego polsko-palestyńskiego

Nowa umowa ureguje sprawę obrotów handlowych i ruchu kapitałów emigracyjnych

W najbliższych dniach zakończone być mają rokowania polsko-palestyńskie o nowy układ handlowy i płatniczy.

Stan, jaki wytworzył się w stosunkach gospodarczych między Polską a Palestyną po wprowadzeniu reglamentacji dewizowej został przez obie strony uznany za bardzo niekorzystny. Wskutek niego emigracja do Palestyny została niemal zupełnie zahamowana, a jedno cześnie znaczne w latach poprzednich saldo dodatnie na korzyść Polski zmalało niemal do zera.

Nowy układ był w swych zarysach przygotowany już dawno, do rozpatrzenia zostały tylko pewne zastrzeżenia natury pozagospodarczej.

Lekka zniżka papierów dolarowych,

poza tym na rynku pieniężnym tendencja utrzymana

Dzień wczorajszy nie przyniósł większych zmian na rynkach papierów wartościowych.

Pod znakiem cokolwiek słabszej tendencji kształtowały się notowania papierów dolarowych, natomiast walory złotowe miały tendencję całkowicie utrzymaną.

Poż. stabilizacyjna zniżkowała o 100 punktów do 449.00, 6 proc. poż. dolarowa o 50 punktów do 64.00. Kursy pozostałych papierów bez zmian.

Utrzymana tendencja panowała również w dziale listów zastawnych, zaś na rynku akcji tendencja utrzymana przewała, przy lekko zniżkowej w stosunku do niektórych akcji. Tak więc notowania Węgla obniżyły się o 25 punktów

Zmiana reprezentacji łódzkiej

Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu

Jak się dowiadujemy, Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu, rozwiązała umowę z firmą Z. Krotoszyński w Łodzi, która posiadała dotychczas reprezentację Tomaszowskiej Fabryki na terenie naszego miasta i wyłączne prawo sprzedaży jej artykułów.

Jednocześnie Tom. Fabryka Sztucznego Jedwabiu zwróciła się do swych

wacja osiągnęły w r. 1936 bardzo pomyślne wyniki, nie dochodząc jednak do takiego zwiększenia swej produkcji, jakie nastąpiło w krajach bloku sterlingowego.

Z „młodych“ państw przemysłowych najpoważniejsze wyniki osiągnęła Japonia. Polityka kredytowa i inwestycyjna tego kraju zdołała zwiększyć jego produkcję w okresie od r. 1928—1936 o 81 proc. W porównaniu do okresu przed wojennego przyrost produkcji zamyka się tam olbrzymią cyfrą 400 proc. Również i w innych krajach tego charakteru, jak Indie Brytyjskie, Chile, Nowa Południowa Walia i Południowa Afryka proces uprzemysłowienia odbywa się w gigantycznie szybkim tempie.

Na terenie Europy proces uprzemysłowienia bardzo silnie zaobserwować się daje na terenie Skandynawii oraz niektórych państw południowo-wschodnich. Tak więc w Rumunii wyprodukowano w r. 1936 o 38 proc. więcej wyrobów przemysłowych aniżeli w roku 1928, w Grecji o 38 proc., na Węgrzech o 34 proc. Również i Bułgaria wykazuje bardzo szybkie tempo uprzemysłowienia, gdyż wytwórczość tej fabryk od 1932 r. wzrosła o 13 procent.

Wyrównanie bilansu płatniczego polsko-palestyńskiego

Nowa umowa ureguje sprawę obrotów handlowych i ruchu kapitałów emigracyjnych

Traktat czysto handlowy zostanie zawarty wcześniej. Będzie to właściwie traktat tylko prowizoryczny przed zawarciem ogólnej umowy handlowo-płatniczej, która obejmie wszelkie sumy przekazywane w obrocie między Polską a Palestyną. Sam traktat handlowy zezwalać będzie jedynie na transakcje związane, ale już w początkach lutego zawarta będzie umowa ogólna, która doprowadzić ma do zupełnego wyrównania się bilansów płatniczych między obu krajami przy wybitnie dodatnim dla Polski saldzie bilansu handlowego. Wszelkie sumy zarówno z racji transakcji handlowych jak i z racji wywozu kapitałów emigracyjnych, wpłacane będą do Polskiego Instytutu Rozrachunkowego, któremu powierzone zostanie wykonanie całej tej umowy rozrachunkowej. (l)

Traktat czysto handlowy zostanie zawarty wcześniej. Będzie to właściwie traktat tylko prowizoryczny przed zawarciem ogólnej umowy handlowo-płatniczej, która obejmie wszelkie sumy przekazywane w obrocie między Polską a Palestyną. Sam traktat handlowy zezwalać będzie jedynie na transakcje związane, ale już w początkach lutego zawarta będzie umowa ogólna, która doprowadzić ma do zupełnego wyrównania się bilansów płatniczych między obu krajami przy wybitnie dodatnim dla Polski saldzie bilansu handlowego. Wszelkie sumy zarówno z racji transakcji handlowych jak i z racji wywozu kapitałów emigracyjnych, wpłacane będą do Polskiego Instytutu Rozrachunkowego, któremu powierzone zostanie wykonanie całej tej umowy rozrachunkowej. (l)

Lekka zniżka papierów dolarowych,

poza tym na rynku pieniężnym tendencja utrzymana

Dzień wczorajszy nie przyniósł większych zmian na rynkach papierów wartościowych.

Pod znakiem cokolwiek słabszej tendencji kształtowały się notowania papierów dolarowych, natomiast walory złotowe miały tendencję całkowicie utrzymaną.

Poż. stabilizacyjna zniżkowała o 100 punktów do 449.00, 6 proc. poż. dolarowa o 50 punktów do 64.00. Kursy pozostałych papierów bez zmian.

Utrzymana tendencja panowała również w dziale listów zastawnych, zaś na rynku akcji tendencja utrzymana przewała, przy lekko zniżkowej w stosunku do niektórych akcji. Tak więc notowania Węgla obniżyły się o 25 punktów

Zmiana reprezentacji łódzkiej

Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu

Jak się dowiadujemy, Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu, rozwiązała umowę z firmą Z. Krotoszyński w Łodzi, która posiadała dotychczas reprezentację Tomaszowskiej Fabryki na terenie naszego miasta i wyłączne prawo sprzedaży jej artykułów.

Jednocześnie Tom. Fabryka Sztucznego Jedwabiu zwróciła się do swych

Rozrachunki z Niemcami

przyjmuje P. I. R.

Ukazało się rozp. ministra przem. i handlu z dn. 13 b. m., które postanawia, że instytucje, które spełniały dotychczas czynności, związane z wykonywaniem niemiecko-polskiego układu rozrachunkowego, mogą je pełnić do dnia 31 bm., po czym od dnia 1 lutego rb. przejmie je Polski Instytut Rozrachunkowy. Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Sprawa chałupnicza

Na wniosek Zw. Przemysłu Zarobkowego na porządek dzienny sobotniego plenarnego zebrania Unii Włókienniczej wniesiona została sprawa chałupnicza. Wniosek powyższy zmierza do zainicjowania całego włókiennictwa kwestią uregulowania w drodze ustawowej zagadnienia chałupniczego.

Światowa konferencja

gospodarcza
Jak donosi amerykańska prasa, przybyły w dniu 18 b. m. do U.S.A. Runciman, sekretarz stanu Hullema nie tylko w sprawie wzajemnych układów handlowych pomiędzy Anglią a U.S.A., ale przede wszystkim w sprawie zwołania światowej konferencji gospodarczej, zwołanej do Waszyngtonu z inicjatywą Paryża i Londynu.

Fabrykę kotoniny

budują przemysłowcy łódzcy na Wileńszczyźnie

Jak się dowiadujemy kilku przemysłowców łódzkich, interesujących się bliżej sprawą kotonizacji lnu i konow, zamierza wybudować w najbliższym czasie fabrykę kotoniny. Fabryka ta ma powstać na Wileńszczyźnie, a więc w rejonie, będącym głównym terenem uprawy lnu.

Sprawa powołania do życia powyższej fabryki kotoniny jest już o tyle aktualna, że jeden z głównych inicjatorów powyższego przedsięwzięcia bawił od kilku dni w Anglii, interesując się rzetelnie o oczyszczanie lnu, wyrabianymi przez przemysł angielski. (w)

Ustawy i rozporządzenia

Ukazał się Nr. 4 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 18-go b. m., w którym opublikowane zostały między inn. następujące

AKTY I ROZPORZĄDZENIA
o charakterze gospodarczym:
rozp. ministrów przemysłu i handlu oraz skarbu z dnia 8-go stycznia b. r. wydane w porozumieniu z ministrami: rolnictwa i spraw rolnych oraz spraw zagranicznych o zmianie Polskiego Instytutu Rozrachunkowego (poz. 34);
rozp. ministra przemysłu i handlu z dnia 13-go stycznia b. r. w sprawie czynności związanych z wykonywaniem układu rozrachunkowego niemiecko-polskiego (poz. 35);
rozp. ministra rolnictwa i reform rolnych z dnia 9-go stycznia b. r. o wprowadzeniu w życie na pewnych obszarach Państwa reform rolnych postawionych w ustawie o nadzorze nad dowładą bydła, trzody chlewnej i owiec (poz. 36);
obwieszczenie ministra skarbu z dnia 16-go grudnia ub. roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 24-go marca 1933 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych (poz. 37).

Zbiór bawełny

nadal będzie ręczny

Używane tytułem próby przez amerykańskich specjalne maszyny do zbierania bawełny, t. zw. „cotton pickers“ okazały się obecnie mało użyteczne, gdyż zrywają one oprócz owocu pączki i niszczą w ten sposób drugi zbiór bawełny. Wobec takiego stanu rzeczy zbieranie bawełny wymagać będzie pomocy rąk ludzkich.

Giełda pieniężna

Warszawa, 19 stycznia.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewizy była utrzymana, przy obrotach ograniczonych. Notowano: Amsterdam 289.40, Bruksela 89 (-8) Londyn 25.94 (-1), Mediolan 27.88, Nowy Jork 52.13, Nowy Jork kabeł 52.38, Oslo 130.30 (-5), Paryż 24.68 (+1), Praga 18.45, Sztokholm 133.80, Zurych 121.30. Transakcja dokonana a nienotowana: Wiedeń 99, Bank Polski płacił za: dolary amerykańskie 5.26.50, kanadyjskie 5.26, floreny holenderskie 288.40, franki francuskie 24.60, franki szwajcarskie 120.80, funty angielskie 25.85, belgi belgijskie 88.75, guldeny gdańskie 99.80, korony czeskie 16.20, korony słoweńskie 115.25, norweskie 129.65, szwedzkie 133.15, liry włoskie 24, szylingi austriackie 95, marki fińskie 11, marki niemieckie 118, marki niemieckie srebrne 126.

AKCJE. Dla akcji tendencja była również utrzymana. Notowano: Bank Polski 108, Cukier 29, Węgiel 16.50 (-25), Lilpony 13.50 (-25), Starachowice 32.50.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była niejednolita, przy większych obrotach 4 proc. konsolidacyjną i 4 proc. ziemskimi. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. 64, seria 80, II em. 64.75, 4 proc. konsolidacyjna 51-50.75-51, drobne 49.25 (-50), 5 proc. konwersyjna 53.25 (-25), 5 proc. kolejowa 51.25 (+75), 6 proc. dolarowa 64 (-50), 7 proc. stabilizacyjna 449 (-100), wartość kuponu bieżącego 131.61, 8 proc. obligacje budowlane B. G. K. I em. 93, 4 i pół proc. ziemskie 48.50, 5 proc. Warszawy stare 56.75 (+25), nowe 54.50-54.75. Transakcje dokonane a nie notowane: 8 proc. dillonowska 65, 7 proc. śląska 55.50, 7 proc. warszawska 55.75-55.63, 6 proc. obligacje m. Warszawy VIII i IX emisja 56.25 (-25).

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarowa 46.50, pożyczka konsolidacyjna grube 50.50, pożyczka konsolidacyjna drobne 49.25, 5 proc. L. Z. m. Łodzi seria X-1a 49.40, pożyczka stabilizacyjna 450.00-449.00, pożyczka inwestycyjna I em. 65.00-64.75, pożyczka inwestycyjna II em. 65.25-65.00, pożyczka konwersyjna 53.50-53.25, 5 proc. obligacje m. Łodzi seria B 49.00-48.00, 6 proc. obligacje m. Łodzi seria A 53.00-52.00, Bank Polski 109.00-108.00. Tendencja utrzymana.

NOTOWANIA BAWELNY.

NOTOWANIA BAWELNY. — zamknięcie z dn. 18/1: Loco 13.09, luty 12.46, marzec 12.448, kwiecień 12.441, maj 12.34-35, czerwiec 12.31, lipiec 12.28, sierpień 12.16, wrzesień 12.04, październik 11.91-92, listopad 11.91, grudzień 11.92.

NOTOWANIA ORLEAN — zamknięcie z dn. 18/1: Loco 13.03, marzec 12.43-44, maj 12.32-33, wrzesień 12.24, październik 11.87-88, grudzień 11.95.

NOTOWANIA JORK — otwarcie z dn. 19/1: marzec 12.45, maj 12.32, lipiec 12.25, październik 11.87, grudzień 11.86.

LIVERPOOL — zamknięcie z dn. 19/1: Loco 7.22, styczeń 6.93, marzec 6.92, maj 6.89, lipiec 6.87, październik 6.52, grudzień 6.42, styczeń 6.46, marzec 6.43.

Upper: Loco 8.01, styczeń 7.80, marzec 7.80, maj 7.83, lipiec 7.84, październik 7.55, listopad 7.62.

ALEKSANDRIA — zamknięcie z dn. 19/1: Sakellariadis: styczeń 18.63, marzec 18.31, maj 18.17, lipiec 18.05, listopad 17.96. Ashmouni: luty 13.91, kwiecień 13.87, czerwiec 13.81, sierpień 13.76, październik 13.55.

Rokowania z Rumunią

Dzisiaj rozpoczynają się w Warszawie rokowania handlowe z Rumunią, mające na celu zawarcie układu rozrachunkowego na rok 1937. Według danych statystycznych, eksport polski do Rumunii uległ w ostatnich latach znacznemu spadkowi, co w wyniku dało dla Polski saldo niekorzystne. W ciągu roku 1936 (dane za 11 miesięcy), przewieziono z Rumunii towarów wartości 4366 tys. złotych, a wywieziono z Polski do Rumunii za 2928 tys. zł. Saldo bilansu obrotów handlowych za omawiany okres wynosi na niekorzyść Polski — 1438 tys. zł.

Nowoczesne urządzenia na giełdach szwedzkich

Coraz lepsza sytuacja ekonomiczna w Szwecji, zmniejszenie się liczby bezrobotnych, wzrost produkcji oraz podwyżka płac robotniczych — odbijają się na obrotach giełdowych. Giełda sztokholmska, której obrót dzienny sięga 2 milionów koron, a przeciętny roczny powyżej 60 milionów koron, posiada najbardziej nowoczesne urządzenia, ułatwiające szybkie i dokładne przeprowadzanie różnych transakcyj. M. in. notowania kursów podawane są za pomocą dotychczasowego żmudnego wypisywania w jej dyspozycji wygodne fotele, obok których leżą chęć oni sprzedawca jakieś papiery, podają przy pomocy naciśnięcia odpowiedniego guzika swoją cenę, która natychmiast uwidoczniła jest na tablicy. W razie chęci kupna akcji wystarcza nacisnąć inny guzik, po czym na tablicy pojawi się oferowana cena. Dzięki zastosowaniu mechanicznego notowania kursów uniknięto denerwującego hałasu, spowodowanego wyścigiem w kupowaniu cen. Praca na giełdzie odbywa się w zupełnej ciszy, szybko i sprawnie.

Brak surowca i gotówki

Trudna sytuacja w przędzalnictwie wiganowym

Sytuacja przędzalnictwa wiganowego kształtuje się obecnie niezbyt pomyślnie. Uruchomienie jest małe, znacznie mniejsze, niż w analogicznym okresie lat ubiegłych, kalkulacja bardzo utrudniona. Na takie kształtowanie się sytuacji wpłynął szereg niesprzyjających czynników. W pierwszym rzędzie wymienić tu należy trudności surowcowe. Podaż szmat bawełnianych jest ciągle niedostateczna, a ceny zwyżkujące, co, oczywiście, musi hamująco wpływać na produkcję.

Poważną bolączką tego rynku jest również znaczna ciasnota gotówkowa. Odbiorcy przędzalniczego przemysłu wiganowego domagają się kredytów, których przemysłowiec, rozporządzający za zwyczaj niewielkim kapitałem obrotowym, nie może udzielić w żądanym rozmiarze. W konsekwencji następuje ograniczenie obrotów, pomimo, iż popyt w

rzeczywistości jest dość duży.

Na dość szczupłe rozmiary produkcji przędzy wiganowej wpływ miała i ta okoliczność, iż na składach znajdowały się dotychczas dość duże zapasy gotowych artykułów wiganowych, które do piero obecnie, dzięki mrozom, zaczynają się wyczerpywać. Zmniejszają się również — wskutek małego uruchomienia — zapasy samej przędzy.

Ceny przędzy mają tendencję zniżkową i w ciągu ostatnich tygodni obniżyły się blisko o 10 proc.

W zainteresowanych kołach przewidują, iż wkrótce produkcja przędzy wiganowej znacznie wzrośnie, nie tylko dzięki zwiększeniu uruchomienia przędzalni wiganowych, lecz również wskutek wzrostu liczby wytwórców, gdyż szeregi przędzalników zgrzebnych zamierzają przejść na produkcję wiganii, jako bardziej opłacalną.

Projekt zbudowania łuszczeniarni kawy

Zw. Izb przeciwko monopolowi kawowemu

W pewnych kołach gospodarczych rozważany jest obecnie projekt założenia w Gdyni łuszczeniarni kawy na wzór istniejącej już łuszczeniarni ryżu.

W chwili obecnej Polska, podobnie jak inne państwa, sprowadza wyłącznie kawę wyluszczoną. Produkta tego w 85 proc. dostarcza nam Brazylia, która z zasady kawę niewyluszczonej zupełnie nie eksportuje.

Projektodawcy zamierzają sprowadzać kawę nieluszczoną, łuszczyć ją w Gdyni i dopiero wtedy sprzedawać w kraju.

Sprawa budowy łuszczeniarni w Gdyni rozpatrywana jest obecnie przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

W sferach gospodarczych projekt ten spotkał się z daleko idącymi zastrzeżeniami.

W zamian za przywóz kawy wywozimy co do wartości pięciokrotnie więcej. Brazylia bowiem ma olbrzymi nadmiar kawy i chce się go pozbyć za wszelką cenę. Dzięki temu udało się nam np. ulokować na tamtejszym rynku 5000 ton słoju, o którego wywozie urzędnie nikt nawet nie myślał.

Kawa łuszczona w kraju byłaby nie-

proporcjonalnie droższa, gdyż nieluszczone można nabywać tylko w Ameryce Środkowej, gdzie jednak ceny są dużo wyższe.

Eksport do krajów europejskich kawy łuszczonej jest niemożliwy, a to ze względu na istniejące tam przepisy, regulujące handel z krajami, eksportującymi kawę nieluszczoną.

Gdyby taka łuszczeniarnia została zbudowana, musiałaby otrzymać specjalne ulgi celne oraz kontyngent na całość przywozu kawy. Oznaczałoby to więc utworzenie monopolu kawowego.

W opinii, wyrażonej w tej sprawie wobec Ministerstwa, Związek Izby Przemysłowo-Handlowych wypowiedział się kategorycznie przeciwko udzieleniu projektowanej łuszczeniarni jakiegokolwiek przywilejów celnych, kontyngentowych lub dewizowych.

Zdaniem Związku zastosowanie ulg celnych zmniejszyłoby wpływy skarbowe, a jednocześnie doprowadziłoby do podrożenia kawy. Działanie monopolu kawowego, podobnie jak ryżowego, odbiłoby się ujemnie na kieszeniach konsumentów.

Echa wybuchu kotła

Kto jest odpowiedzialny za wybuch. — Fabryka będzie wkrótce uruchomiona

W związku z wybuchem kotła w fabryce sznurówadel przy ul. Pomorskiej Nr. 40, o czym donosiliśmy wczoraj obszernie, miała wczoraj przybyć na miejsce wybuchu komisja budowlana. Kierownictwo fabryki zostało jednak w godzinach południowych powiadomione iż komisja uważa materiał, jakim dysponuje z dochodzenia, za wystarczający i że po rozbiórce ściany — budynek może być oddany do użytku.

O godzinie drugiej po południu posterunki policyjne zostały zdjęte; władze nie wysuwają zastrzeżeń przeciwko uruchomieniu obu fabryk: t. j. Laskowskiego i Zakrzewskiego.

W sprawie zatrzymanych, dowiadujemy się następujących szczegółów: Fajwel Motyl, właściciel zakładu ślusarskiego produkującego od lat kotły centralnego ogrzewania, nie został zatrzymany; po przesłuchaniu go w domu, władze nie znalazły podstaw do doprowadzenia Motyla do wydziału śledczego. Okazało się, że Motyl dostarczył kocioł istotnie bez manometru. kłapy bezpieczeństwa i t. p. armatury. jednak dostawca zastrzegł się, że kocioł nie może być uruchomiony przed wmontowaniem armatury i że ponadto nie wol-

no go uruchamiać wcześniej, nim Zakrzewski nie zainstaluje — jak tego wymagają przepisy — drzwi żelaznych odgradzących kocioł od klatki schodowej. Nie bacząc na te ostrzeżenia, Zakrzewski kocioł używał, oczwista w tym niewykończonym stanie, w jakim go od Motyla dostał. Tym się właśnie tłumaczy, że władze postawiły w stan oskarżenia jedynie Zakrzewskiego jako w głównej mierze odpowiedzialnego za wybuch i że kierownika fabryki firmy „Laskowski” wczoraj rano zwolnili całkowicie od odpowiedzialności.

Spośród poparzonych i rannych — pięciu już opuściło szpital i odbywa kurację w domu. Czterech poszkodowanych pozostaje nadal w szpitalu, z tych dwaj robotnicy są ciężko poparzeni i pokaleczeni.

Obie fabryki będą wkrótce uruchomione. Za przekazanego do dyspozycji sędziego śledczego Zakrzewskiego — kierownictwo jego przedsiębiorstwem objął członkowie jego rodziny.

Roboty budowlane, konieczne w gmachu fabrycznym, zostaną dokonane z ustaniem mrozów, uniemożliwiających prace murarskie i ciesielskie. (g)

Wyjazdy na wystawę paryską

Rokowania o układ turystyczny z Francją

Jak donosi z Paryża „C. G. H.”, w ramach polsko-francuskiej konferencji gospodarczych, prowadzonych przez wiceministra Sokolowskiego, ważną rolę odgrywa także sprawa zawarcia między obu państwami układu turystycznego.

Sprawa jest ogólnie aktualna ze względu na paryską wystawę światową. W interesie Polski leży, aby spowodowany wyjazdem naszych turystów na wystawę paryską odpływ dewiz zagranicznych był skompensowany dodatkowym eksportem

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADIA.

ŚRODA, dnia 20-go stycznia.

- 6.30-6.33: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
- 6.33-6.50: Gimnastyka. 6.50-7.15: Muzyka (płyty). 7.15-7.25: Dziennik posanny 7.25-7.30: Pareg informacji. 7.30-7.35: Program na dzisiaj. 7.35-8.00: Koncert w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. 8.00-8.10: Audycja dla szkół. 8.10-11.30: Przerwa. 11.30-11.57: Audycja dla szkół: a) Ciekawe i wesole wiersze dla dzieci — Stefana Themersona, w opracowaniu Marii Gutry; b) Muzyka (płyty). 11.57-12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03-12.40: Muzyka popularna w wykonaniu Orkiestry Wojskowej pod dyr. kpt. Maksymiliana Chmielewicz. 12.40-12.50: Dziennik południowy. 12.50-13.00: „Obrona domu rodzinnego przed atakiem gazowym” — pogadanka, wygłosi Janina Janicka. 13.00-14.00: Zabawa w karczmie (płyta za płytą) 14-15.57: Przerwa. 14.57-15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe. 15.00-15.15: Wiadomości gospodarcze. 15.15-15.40: Koncert reklamowy. 15.40-15.55: Pogadanka Łódzkiej Rodziny Radiowej — wygl. red. Jan Piotrowski. 15.55-16.10: Utwory A. W. Ketelbeya (płyty). 16.10-16.25: „Czem jest twój tatus” — „Piekarzem” — audycja dla dzieci (z Wilna). 16.25-17.00: Koncert Orkiestry P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego. 17.00-17.15: „O potrzebie i roli marynarki wojennej” — odczyt wygłosi M. Zydler. 17.15-17.50: Koncert solistów. Wykonawcy: Aleksander Bielakow — śpiew, Kazimierz Blaszke — wiolonczela. 17.50-18.00: „Obrazek z życia miasteczka” — felieton wygl. Adam Nechay (ze Lwowa). 18.00-18.10: Pogadanka aktualna. 18.10-18.16: Wiadomości sportowe ogólne. 18.16-18.20: Wiadomości sportowe lokalne. 18.20-19.00: Fragmenty operowe (płyty). 19.00-19.20: „Pojeździek Dowejki z Domejka”, opowiadanie Melchiora Wańkiewicza. 19.20-19.45: Utwory Mieczysława Karłowicza. 19.45-20.00: Życie m. Łodzi. — „Sprawy kulturalne w Łodzi”, felieton — wygłosi dr. Narcyz Lubnicki. 20.00-20.35: Orkiestra Wł. Krajkowskiego. (Tr. z restauracji „Roma” w Łodzi). 20.35-20.45: Chwila Biura Studiów. 20.45-20.55: Dziennik wieczorny. 20.55-21.00: Pogadanka aktualna. 21.00-21.40: „Opowieść o Chopinie” — VIII-my wieczór „Zima w Majorce” — w opracowaniu Witolda Hulewicz. Przy fortepianie Stanisław Szpinalski. 21.40-22.20: Ernest Chausson — Koncert podwójny na skrzypce i fort., op. 21 D-dur. Wykonawcy: Bronisława Ney (skrzypce), Ignacy Rosenbaum (fortepian), Warszawski Kwartet Smyczkowy w składzie: Józef Kamiński — I skrzypce, Zygmunt Lederman — II skrzypce, Jan Gornowski — altówka, Marjan Neuteich — wiolonczela. 22.20-23.00: Muzyka taneczna w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego, z udziałem „Czwórki Radiowej”.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

- 19.30 KOWNO: „Clivia” — operka Dostala.
- 20.40 RYM: „Tosca” — opera Pucciniego (tr. z La Scali).
- 20.45 PRAGA: „Borys Godunow” — opera Musorgskiego (akt II).
- 21.15 DROITWICH: Festiwal Haendla (transm. z Queens Hallu).
- 21.45 RADIO-PARIS: „Jaś i Małgosia” — baśń muzyczna Humperdincka.
- 22.40 LONDYN: Reg. Szkoła muzyka taneczna.
- 23.00 POSTE-PARISIEN: Muzyka taneczna.

„PALESTYNA W OGNIU KONFLIKTÓW MIĘDZYNARODOWYCH”.

W czwartek, dnia 21-go stycznia 1937 roku o godzinie 9-ej wieczorem odbędzie się w lokalu Polsko-Palestyńskiej Izby Handlowej, oddział w Łodzi (Monuski Nr. 2), odczyt dr. F. Frydmana n. t. „Palestyna w ogniu konfliktów międzynarodowych”.

PODWIECZORKI TANECZNE W TABARINIE.

Nie mniejszym, niż wczorajem, powodzeniem cieszy się „Tabarin” również po południu na podwieczorkach tanecznych od godz. 5-ej do 8-ej. Podwieczorki taneczne w „Tabarinie”, w czasie których odbywają się występy pełnego programu artystycznego, są miłą rozrywką. W związku z licznymi zapytaniami instytucji dobroczynnych i filantropijnych odnośnie urządzenia na cele podwieczorków i dancin-gów dyrekcja „Tabarinu” prosi zainteresowane stowarzyszenia o delegowanie w tej sprawie swych przedstawicieli codziennie od godz. 5-ej do 8-ej i od 10-ej wiecz.

SŁODKA, WIELKA I SOCZYSTA

jest jaiska pomarańcza. Wzmacnia siły i zapewnia zachowanie smukłej linii. Ten szlachetny owoc, wyróżniający się nie tylko wartością odżywczą, lecz również pięknym wyglądem zewnętrzny, służy jako wykwintna ozdoba stołu. Jaiskie pomarańcze ułożone wśród zielonych liści na płaskiej paterce, zdobią i ożywiają stół jak najpiękniejsze kwiaty.

Głodnego nakarmić — nagiego przyodziać

polskim do Francji oraz, aby zmniejszyć wydatki, wywołane tranzytem osobowym przez Niemcy. Dlatego istnieje tendencja wprowadzenia preferencji dla ruchu turystycznego do Francji, odbywającego się drogą morską przez Gdynię.

ZAWIADAMIAM ODZIEŻY DZIECIECIEJ firmy J. FRYMER PIOTRKOWSKIEJ 59

Szanowną Klientele, iż główny sklep

PRZENIESIONY ZOSTAŁ DO NOWEGO LOKALU przy ul.

REPERACJE Wiecznych Piór

najlepiej
najszybciej
uskuteczni.

REPER.
WARSZTATY
P-MY

A. J. OSTROWSKI
PIOTRKOWSKA 55, tel. 203-54.

Dr. HELLER

SPEC. CHOROBY SKÓRNYCH, WENERY-
CZNYCH I MOCZOPŁCIOWYCH.
Traugutta 8, tel. 179-89
przyjmuje od 8-11 i od 4-8
w niedziele i święta 10-1.

Dr. JAN POLAK

CHOROBY WEWNĘTRZNE
i ALLERGICZNE.
Gabinet Elektro- i światłolecznicy
ul. NAWROT No 7
Tel. 164-21.
Przyjmuje od 5 do 7-ej.

DOCENT Dr. MED.

Benedykt Dylewski

CHOROBY USZY, NOSA I GARDŁA
WADY MOWY I GŁOSU.
Łódź, Bandurskiego 12 m. 3
Przyjmuje od 4-6 po pol.
Telefon 222-80.

Dr. BRAUN

Cegielniana 4, tel. 100-57
Spec. chor. skórnych, wenerycznych
i seksualnych
przyjmuje od 8-11 i od 4-9 wiecz.
w niedz. i święta od 10-1-ej.

DR. MED.

Niewiażski

Specj. chor. wenerycznych, skórnych
i seksualnych.
Andrzeja 5, tel. 159-40
Przym. od 8-11 rano i od 5-9.
w niedziele i święta 9-12.

Dr. MIKOŁAJ

BORNSTEIN

Choroby kobiece,
akuszeria
mieszka obecnie
Piotrkowska No 292
tel. 266-35.

LEKARZ-DENTYSTA

Boczkis-

Rozenblum

wznowiła przyjęcia.
Piotrkowska 123

DR. MED. L. NITECKI

SPEC. CHOROBY SKÓRNYCH WENE-
RYCZNYCH I MOCZOPŁCIOWYCH
NAWROT 32. Tel. 213-18
przyjmuje od 8-9.30 rano
i od 5.30-9 wiecz.
W niedz. i święta od 9-12 w pol.

DR. MED.

S. Kryńska

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
(kobiety i dzieci)
Sienkiewicza 34
telef. 146-10
przyjmuje od 11-1 i od 3-4 po pol.

KINO CASINO

DZIŚ
PREMIERA!

Najpiękniejszy aktor Hollywood'u, Czaru-
jący kochanek, cudowny mężczyzna,
o ośmiu wspaniałych urodzie

ROBERT TAYLOR
i uroczą, prześliczną, arcykobieca
LORETTA YOUNG

w cudownym romansie
dwojga kochających się serc p. t.

JEJ PIERWSZA MIŁOŚĆ

„Film, który zrozumie
każde serce kobiece...”

LEKARZ - DENTYSTA

B. Nusbaumowa

Przyjmuje od 5 do 8 po pol.
Piotrkowska 51
TELEF. 121-23.

BYŁY KIEROWNIK FABRYKI
ze znajomością taktwa, spraw
administracyjnych wypłaty, u-
bezpieczeń społecznych oraz po-
datkowych

POSZUKUJE POSADY

Może być na wyjazd. Wymaga-
nia skromne. Oferty sub „200”

Do akt Nr. Km. 9/XI/37.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi
rew. XI-go zamieszkały w Łodzi, ulica
Lipowa 44, na zasadzie art. 602 K. P. C.
ogłasza, że w dniu 26 stycznia 1937 r.
o godz. 11-ej w Łodzi, przy ul. Gdań-
skiej Nr. 31-a odbędzie się publiczna li-
cytacja ruchomości a mianowicie: róż-
nych mebli, 2-ch par stor z ramami me-
talowymi, żyrandola, 2-ch obrazów w
złoczonych ramach i 2-ch par firanek
tiulowych z ramami metalowymi, osza-
cowanych na łączną sumę zł. 637.-,
które można oglądać w dniu licytacji
w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej
oznaczonym.

Łódź, dn. 8 stycznia 1937 r.

Komornik: (—) S. BEDNAREK.

Plac

w dzielnicy robotniczej o przestrzeni
12.000 m² POSZUKIWANY
Oferty składać sub: „Sz. Sz.”.

HERMETYCZNIE

uszczelniam DRZWI, OKNA

systemem zagranicznym od zimna
wilgoci. Tencer, telef. 205-27.
Trwałość długoletnia.

SZYJĘ WYKWINTNIE BIELIZNĘ MĘSKĄ

po cenach bardzo niskich.
Przyjmuję również wszelkie
reperacje
ul. 6-go Sierpnia 76
m. 16, III p.

Do akt Nr. Km. 2096/XI/36.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi
rew. XI-go zamieszkały w Łodzi, ulica
Lipowa 44, na zasadzie art. 602 K. P. C.
ogłasza, że w dniu 26 stycznia 1937 r.
o godz. 11-ej w Łodzi, przy ul. Piotrkow-
skiej Nr. 17 odbędzie się publiczna li-
cytacja ruchomości a mianowicie: me-
bli, stołu krawieckiego, maszyny do
szycia f. Kayser, manekinu, 4-ch luster
dużych, pieca żelaznego oraz konfekcji
damskiej, męskiej i dziecięcej, osza-
cowanych na łączną sumę zł. 11343.-,
które można oglądać w dniu licytacji
w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej
oznaczonym.

Łódź, dn. 8 stycznia 1937 r.

Komornik: (—) S. BEDNAREK.

Większa przedziałnia i skręcalnia zarobkowa POSZUKUJE zdolnego i inteligentnego AKWIZYTORA

dobrze znającego klientów branży zgrzebnej. — Oferty
sub: „B. B.” do admin. pisma.

1 LUB 2 ŁĄCZĄCE SIĘ UMEBL. POKOJE

z wszelkimi wygodami, telefon, cen-
tralne ogrzewanie w luksusowym do-
mu DO WYNAJĘCIA. Dzwonić 167-25
od 10-11 i od 3-5 p. p.

Wykwalifikowany pracownik biurowy

(znalomość buchal-
terii i korespon-
dencji) poszukuje
posady. Referen-
cje pierwszorzę-
dne. Może być na
wyjazd. Wymaga-
nia b. skromne.
Oferty sub: „P.
25” w Adm. Re-
publiki.

Matki!

Zapisać się
swe
niemowlęta
do

„Kropki Mleka”

„Czystość”

przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, fro-
terowanie oraz sprzątanie biur, pokoi
Czystość szyb.
PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.
Ceny konkurencyjne.

Do akt Nr. Km. XV/40/37.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi
rew. XV-go zamieszkały w Łodzi, przy
ul. Piotrkowskiej 227, na zasadzie art.
602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 1 lute-
go 1937 r. o godz. 11-ej w Łodzi, ulica
Wólczańska 219, odbędzie się publiczna
licytacja ruchomości oszacowanych na
łączną sumę zł. 10.000.- a mianowicie:
4 zgrzeblarki o 2-ch bebnach w komple-
cie, które można oglądać w dniu li-
cytacji w miejscu sprzedaży, w czasie
wyżej oznaczonym.

Komornik: (—) ADAM MRÓZ.
Sprawa Genowefy Niemirskiej p-ko
F-mie „Union Textile” Sp. Akc.

Kupno i sprzedaż

SKLEP z urządzeniem do sprzedania,
Zamenhofa 14, wiadomość na miejscu.

OKAZYJNIE do sprzedania garnitur
frakowy, Zakątna 40, m. 10 od 2-4-e

DROBNE ogłoszenia w „Republice”
sa najlepszym i najtańszym środkiem
zestknięcia zainteresowanych stron.
Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sub-
lokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub
pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieru-
chomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek
okazyjnie, 5) dostać posadę, 6)
wyszukać pracownika — niechaj poda
drobne ogłoszenie do „Republiki”.

Lokale

POKÓJ umeblovany z łazienką do
wynajęcia dla solidnego pana. P. O.
W. 6 (Skwerowa) prawa oficyna
i pietro.

DUŻY POKÓJ frontowy, ładnie ume-
blowany, z niekrepującym wejściem, z
utrzymaniem lub bez, z telefonem —
do wynajęcia. ul. Główna 5 m. 15, tel.
106-69.

2 SKLEPY do wynajęcia przy jednym
pokój z kuchnią i duża piwnica. 24,
Lokale Domów Z. U. S., Bednarska 24,
tel. 181-05.

POSZUKUJE nieumeblovanego pokoju
z wszelkimi wygodami i telefonem od
dnia 1 marca. Oferty sub: „Buralist-
ka”.

POSZUKUJE dwóch pokoi z kuchnią,
Wygodny. Nie wyżej drugiego pietra,
Śródmieście. Oferty do Republiki —
pod „P. M.”

DO WYNAJĘCIA pokój umeblovany
z wygodami i telefonem. Piotrkowska
Nr. 51, Lekarz - dentysta.

DO WYNAJĘCIA dla solidnego
pokój z wszelkimi wygodami w cen-
nym domu. Al. Kościuszki 57/18,
1-4 g.

DO WYNAJĘCIA pokój umeblovany
dla pana. Wszystkie wygody. Odra-
ska 61, m. 7, tel. 147-97.

ODNAJME panu lub pani (izr) pokój
całkowitym utrzymaniem lub bez.
Wiadomość: Andrzeja 28 m. 14,
godz. 1-5.

1-2 POKOJE umeblovane z wygo-
dami przy intelig. rodzinie do odnaj-
cia. Wólczańska 10, m. 15, front II pi-
etro.

Posady

POSZUKUJE posady biurowej
skromnym wynagrodzeniem. Piszą-
ca maszyną, znam buchalterię oraz
mam praktykę biurową. Łask. Oferty
sub: „Obowiązkowa” do „Republiki”

POTRZEBNY pracownik fryzjerski
ski na stałe, A. Stem, Śródmiejska 7.

Nauka i wychowanie

JEZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRAN-
CUSKIEGO — gruntownie udzielam
gramatyka, literatura, konwersacja,
handlowa korespondencja. Tel. 266-35
w godzinie 2-3.

75 GROSZY LEKCJA FRANCUSKIEGO
GO. Dyplomowana paryżanka udziela
lekcji francuskiego, gramatyka, litera-
tura, konwersacja. Metoda skrótowa
na dla udających się na studia. Po-
moczenia. Korespondencja. Poludnie-
wa 20, m.20, 1-sza lewa oficyna parteru.

RODOWITA berlińska udziela niemiec-
kiego. Konwersacja, literatura, gram-
matyka, korespondencja handlowa. Za-
wadzka 23, m. 11, tel. 114-50.

Rozmaito

ZAKOPANE „Primavera”. Nowoos-
tawiony pensjonat malowniczo położony
w dolinie Białego, poleca nowoczesne
urządzone pokoje z bieżącą wodą, cen-
tralne ogrzewanie, Wykwintna kuchnia,
Zarząd Heleny Silberfeld, Telefon 18-80

UPRZYJEMNIAMY ŻYCIE! Zakład
piewcerski Pracowników Tapicerów-
koratorów, ul. Kilińskiego 60, telefon
268-06 poleca tapczany, fotole, kanapy
oraz przeróbki wszelkiego rodzaju
zakres tapicerstwa wchodzące. — Za-
kładanie firanek. — Ceny niskie, wy-
konanie b. solidne.

OSOBA z towarzystwa, mająca w Ma-
chestrze zamożnego brata, który opo-
nia się z przysłaniem pieniędzy, cierpi
głód i kostnieje ze zimna, bo niema
kupienie zimowego palta, prosi o mo-
dlawie szybką pomoc pieniężną. Wiado-
mość w adm. „l. Republiki”.

M. PARZENCZEWSKI, 11-go Listopada
da 9, zgubił świadectwo ukończenia
szkoły zawodowej Nr. 1.

ATKIN JOHN ISIDORE, obywatel an-
gielski zamieszkały w Łodzi, przy ul.
Gdańskiej 89 zagubił paszport zagran-
iczny angielski wydany w Londynie w
roku 1934.

SKRADZIONO weksel protestowany
30.-, wystawca Borensztajn, zlecenie
Szwarcbard, Zwrócić: Majewski
Smugowa 25.

ZGUBIONO portfel z weksłami, które
nie mają żadnej wartości. Zwrócić do
wynagrodzeniem do A. Cytrynowski
30 Zachodnia 51. Weksle unieważnione.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14, Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24, dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-44; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 190-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”

w Łodzi zł. 4.-, za odnośnienie do domu
40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową
w Polsce zł. 5.-, „Republika” i „Ex-
press” w Łodzi z odnośnieniem do domu
zł. 7.- miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na
4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na
stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zarecyznowe i zaślubi-
nowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobnie za słowo 15 gr. najmniej
zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisy w tekście redakcyj-
nym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabe-
laryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Sluznie reklamacje beda uwzględniane,
o ile wniesione beda najpóźniej w ciągu
tygodnia od ukazania się pierwszego
ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu
się drugiego z rzędu ogłoszenia tel sa-
mej treści co pierwsze. — Omyłki, które
zasadniczo nie zmieniają treści ogłosze-
nia nie upoważniają do żądania zwrotu
zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.